

1. Təbii şərait nəyə təsir edir?

- istehsalın ixtisaslaşmasına
- ✓ istehsalın yerləşməsinə
- nəqliyyat sahələrinə
- tikintiyə
- təhsil və səhiyyəyə

2. Təbii ehtiyatsız mümkün olmayan:

- ərazi istehsal kompleksləri
- ✓ iqtisadi rayonlaşma
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın kooperativləşməsi
- maddi nemətlər istehsalı

3. Renta və məsrəf üsulları nə deməkdir?

- təbii resursların ehtiyatı
- ✓ təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- ekoloji qiymətləndirmə
- istehsalı və istehlakı
- təbii ehtiyatların mənimsənilməsi

4. İstismarın izn həddinə aiddir:

- ✓ ekoloji iqtisadi məhdudiyyət
- Tullantıların izn həddi (TİH)
- Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)
- Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)
- Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)

5. Təbii ehtiyatlar qiymətləndirilmir:

- Məsrəflər üsulu ilə;
- Alternativ dəyərlər;
- Renta;
- Subyektiv qiymətləndirmə.
- ✓ Qraflar üsulu ilə;

6. Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- Renta;
- Balla qiymətləndirmə;
- Alternativ dəyərlər;
- ✓ Həcmnin müəyyən edilməsi.
- Məsrəf üsulu;

7. Təbii ehtiyatlar təsir edir:

- ✓ İstehsalın inkişafı;
- Elmin inkişafı;
- Relyef;
- İqlim.
- Ərazinin abadlaşması;

8. Maddi nemətlər istehsalında iştirak etmir:

- Təbii ehtiyatlar;
- Kənd təsərrüfatı;
- Hasilat sənayesi;
- ✓ Təbii şərait.
- Sənaye;

9. Maddi nemətlər istehsalı mümkün deyil:

- Təbii şəraitsiz;
- ✓ Təbii ehtiyatsız;
- Relyefsiz;
- Çay və göllərsiz.
- İqlimsiz;

10. Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinin ən əsas üsulu budur:

- ✓ Renta.
- İcarə.
- Məsrəf.
- Gəlir.
- Kapital.

11. Ekoloji-iqtisadi məhdudiyyət hansıdır?

- ✓ İstismarın izn həddi (İİH)
- Tullantıların izn həddi (TİH)
- Hidrosferin çirklənmə indeksi (HÇİ)
- Atmosferin çirklənmə indeksi (AÇİ)
- Konsentrasiyanın izn həddi (KİH)

12. Tİİ elminin tədqiqat obyekti hansı sistemdir:

- ✓ ekoloji – iqtisadi sistem;
- təbii-texnogen kompleks;
- ərazi-istehsal kompleksi;
- məhəlli ərazi-istehsal kompleksi.
- təbii-ərazi kompleksi;

13. Təbii mühitə təsirin izn həddi norması (İHN) hansı sahələrə ayrılır?

- ✓ sahəvi və regional
- baza və lokal
- kimyəvi və fiziki
- maksimum və minimum
- təsirli və təsirsiz

14. Qraflar üsulu nədir?

- Məsrəflər üsulu ilə;
- Alternativ dəyərlər;
- Renta;
- Subyektiv qiymətləndirmə
- ✓ təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi

15. Təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsinə aid deyil:

- Renta;
- Balla qiymətləndirmə
- Alternativ dəyərlər

- ✓ elmin inkişafı
- Məsrəf üsulu;

16. İstehsalın inkişafına təsir edən amillərdən biridir:

- ✓ təbii ehtiyatlar
- Elmin inkişafına;
- Relyefə
- İqlimə.
- Ərazinin abadlaşmasına;

17. Təbii şərait amilinə daxil deyil:

- iqlim
- relyef
- ✓ geoloji dövrlər
- külək
- temperatur

18. Müəssisələrdə avadanlıqların soyudulması üçün işlədilən çoxlu su hansı çirklənməni yaradır?

- texnoloji
- təbii
- ✓ termik
- texniki
- zəhərli

19. Atmosferi çirkləndirən toz, azot oksidləri, kükürd oksidləri, karbon oksidi və s. neçə faiz təşkil edir?

- 60%
- 55%
- 86%
- ✓ 98%
- 78%

20. Təbii mühitin keyfiyyəti nədir?

- ekoloji - iqtisadi səviyyə
- ✓ yaşayışın təmin edici səviyyəsi
- təbii mühitin sağlamlığı
- təbii resursların zənginliyi
- mühitin təmizliyi

21. Torpaq,su,meşə hansı üsulla qiymətləndirilir?

- renta
- məsrəf
- ✓ kadastr
- alternativ
- qraflar

22. Məsrəf üsulu nədir?

- ✓ təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
- Həcmnin müəyyən edilməsi.
- Alternativ dəyərlər;
- Balla qiymətləndirmə
- Məsrəf üsulu;

23. İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillərdən biridir;

- torpaq
- su
- təbii şərait
- ✓ relyef
- iqlim

24. İstehsalın yerləşməsinə təsir edən amillər:

- Sistemləşməyə
- Elmin inkişafına.
- ✓ təbii şərait
- İstehsalın təmərküzləşməsinə;
- Kooperasiyaya;

25. İnsanların istifadə etdiyi və edə biləcəyi ehtiyatlar necə adlanır?

- Faydalı qazıntılar
- Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;
- ✓ təbii resurs
- Sənaye müəssisələri.
- Əmək ehtiyatları

26. Təbii ehtiyatların ekoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- NBA
- UNO
- DES
- İHJ
- ✓ ABC

27. Kadastr qiymətləndirməsi aiddir:

- Neftə;
- Təbii qaza;
- Əlvan metal filizlərinə.
- ✓ Torpaq, su, meşəyə;
- Dəmir filizinə;

28. Təbii ehtiyatlar bu üsullarla qiymətləndirilir:

- ✓ Məsrəf üsulu;
- Kütlə üsulu.
- Ekstrapolyasiya üsulu;
- Genetik üsul;
- Qraflar üsulu;

29. İqlim təsir edir:

- Relyef ;
- Kənd təsərrüfatının kimyalaşması
- Sənayeləşmə;
- İqtisadi böhran;
- ✓ İstehsalın yerləşməsinə;

30. Təbii şərait təsir edir:

- ✓ İstehsalın yerləşməsi;
- Elmin inkişafı.
- Sistemləşmə;

- Kooperasiya;
- İstehsalın təmərküzləşməsi;

31. İstehsalın yerləşməsinə təsir edə bilər:

- Çay şəbəkəsi;
- Əhalinin sayı.
- Günəş enerjisi;
- Atmosfer təzyiqi;
- ✓ Təbii şərait;

32. Təbii resurs anlayışına aiddir:

- Əmək ehtiyatları;
- Müxtəlif texnoloji avadanlıqlar;
- Sənaye müəssisələri.
- Faydalı qazıntılar;
- ✓ İnsanların istifadə etdiyi ehtiyatlar;

33. Təbii ehtiyatların geoloji qiymətləndirilməsinə bu kateqoriyalar aiddir:

- J,N,N
- İ, B ,J
- N,B,A
- J, D,E
- ✓ A,B,C

34. Təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi nəyə aiddir?

- neft istehsalı
- ✓ Tİİ elminin vəzifələrinə
- təbiətdən səmərəli istifadə üsullarının tədqiqi;
- məhsulların sənaye emalı;
- kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı

35. Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı bu obyektləri öyrənmir:

- ✓ atom enerjisini
- hava
- su
- torpaq;
- günəş enerjisi;

36. Tİİ predmetinə aid deyil?

- təbii resursların hasilatı
- təbii resursların emalı
- təbii sərvətlərin istehlakı
- təbii resursların istifadəsi
- ✓ kompleks istehsallar

37. İqtisadiyyat elmlərinə aid olan elmdir:

- biologiya elmləri;
- təbiət elmləri;
- ✓ təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- ekologiya elmləri.
- coğrafiya elmləri;

38. Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqələri hansı elmin tədqiqatlarına aiddir?
- Təbii resurs potensialının ərazi təşkili.
 - Təbii resursların istehsalə cəlb olunması.
 - Təbii şəraitin müəyyən olunması.
 - ✓ təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatının tədqiqatlarına
 - Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi.
39. Tİİ elmi bu obyektləri öyrənmir:
- su;
 - hava;
 - torpaq;
 - günəş enerjisi;
 - ✓ nüvə enerjisi.
40. Mikro səviyyədə təbiətdən istifadə özündə hansı sahələri birləşdirir?
- ekoloji maliyyələşmə
 - ekoloji lizinq, icarə
 - iqlim, torpaq, bitki
 - ✓ ekoloji xidmət, şəbəkə, sex
 - təbii resurslar
41. Ekoloji problemlər və onların həlli yolları təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatında hansı istiqamət aiddir?
- tənzimlənməsinə
 - maliyyə istiqamətinə
 - ekoloji – iqtisadi göstəricilərinə
 - idarə olunmasına
 - ✓ tədqiqat istiqamətinə
42. ətraf mühitə antropogen təsir necə baş verir?
- Başqa planetlərdən gəlmələr.
 - Quşlar.
 - insanlar tərəfindən
 - Heyvanlar.
 - ✓ İnsanlar.
43. Təbiəti mühafizə tədbirləri hansı səviyyədə həll olunur?
- ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;
 - ✓ ekoloji-iqtisadi səviyyədə
 - təbii-ərazi kompleksində
 - kosmik səviyyədə
 - iqtisadi rayon səviyyəsində.
44. Tİİ elminin vəzifələrinə aid deyil?
- ✓ istehsalın intensivliyi
 - təbiətdən səmərəli istifadə yolları;
 - təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;
 - iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.
 - meşə emalı
45. Tİİ-nin tədqiqat istiqamətinə aid edilmir:
- təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;
 - təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;

- ✓ biosenoz
- təbii resurs potensialı.
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;

46. Tİİ-nin tədqiqat obyektinə aid olmayan:

- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- ✓ elektroenergetika sənayesi
- təbii resurs potensialı;

47. Tarix elmi təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı ilə bağlılığı necədir?

- geomorfologiya
- coğrafiya;
- ✓ sıx əlaqədə deyil
- tarix.
- biologiya;

48. Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi təbiətdən istifadənin göstəricilərindəndir?

- ✓ praktiki aspektlərindən
- Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.
- Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.
- Ekoloji- iqtisadi sistemlər.
- Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.

49. Təbii resurs potensialını öyrənən elm hansıdır?

- ✓ təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı
- Təbii resurs potensialını
- Ərazi istehsal kompleksləri
- Təbii şəraiti
- Təbii ərazi komplekslərini

50. Təbiəti mühafizə problemləri hansı səviyyədə və kompleksdə həll olunmalıdır:

- kosmik səviyyədə;
- ✓ ekoloji-iqtisadi kompleks səviyyəsində;
- təbii-texnogen kompleks səviyyədə;
- iqtisadi rayon səviyyəsində.
- təbii-ərazi kompleksində;

51. Tİİ elminin vəzifələrinə bunlar aid deyil:

- ✓ meşə emalı;
- resursların kompleks istifadəsi;
- təbiətdən istifadənin regional idarəetmə orqanlarının yaranması;
- iqtisadiyyatın ekolojiləşdirilməsi.
- təbiətdən səmərəli istifadə yolları;

52. Tİİ elminin tədqiqat istiqamətinə aid deyil:

- təbiətdən istifadənin tənzimlənməsi;
- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- ✓ biosfer;
- təbii resurs potensialı.

- təbiəti mühafizə fəaliyyətinin maliyyələşməsi;

53. Tİİ elminin tədqiqat obyektinə aid deyil:

- təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsi;
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi;
- təbii şəraitin qiymətləndirilməsi;
- ✓ sənaye obyektləri.
- təbii resurs potensialı;

54. Tİİ elmi bu elmlərlə sıx əlaqədə deyil.

- ekologiya sıx əlaqəlidir;
- coğrafiya uyğun deyil;
- ✓ tarix;
- iqtisadiyyat qeyri-müəyyəndir.
- biologiya aid deyil;

55. Tİİ praktiki aspektlərindən biri hansıdır?

- ✓ Təbii resurslardan istifadənin qiymətləndirilməsi.
- Təbii şəraitin qiymətləndirilməsi.
- Başqa elmlərlə əlaqəsi.
- Ekoloji- iqtisadi sistemlər.
- Cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı əlaqəsi.

56. Tİİ elmi öyrənir:

- Təbii ərazi komplekslərini və s.
- Ərazi istehsal kompleksləri və s.
- Təbii ehtiyatları və s.
- Təbii şəraiti və s.
- ✓ Təbii resurs potensialını və s.

57. Genetik fondun saxlanması üçün nə etmək lazımdır?

- Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.
- Sənayeni inkişaf etdirmək.
- Yeni məhsul növləri tapmaq.
- ✓ Təbii mühitin qorunması.
- Meliorasiyanın inkişafı.

58. Keyfiyyət normativi nədir?

- ✓ Təbii mühitə icazə verilən təsir norması.
- Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- Texniki təhlükəsizlik.
- İqtisadi təhlükəsizlik.
- Ekoloji təhlükəsizlik.

59. ətraf mühitin keyfiyyət göstəriciləri hansılardır?

- Ərazi istehsal kompleksləri.
- ✓ Ekoloji normativlər.
- Şəhərlər.
- Sənaye qovşaqları.
- Təbii ərazi kompleksləri.

60. Təbii komponentlər (ünsürlər) hansılardır?

- ✓ Torpaq, su, hava, günəş enerjisi.
- Təbii ehtiyatlar, şərait.
- Hidrosfer, Biosfer.
- Biosfer, Litosfer.
- Od, bitki və heyvanat Aləmi.

61. Tələbat anlayışı nədir?

- ✓ Abstrakt termindir.
- Fəaliyyət növüdür.
- Özünü bərpa qabiliyyəti.
- İnsanların yaşayış tərz.
- Sosial qruppu əhatə edir.

62. Təbiətlə cəmiyyət arasında əlaqə necə mərhələdə baş verir?

- 2
- 5
- ✓ 3
- 6
- 4

63. Texnogen dəyişikliyə bir – birindən nəyə görə fərqlənirlər?

- təbii amillərə görə
- sosial – iqtisadi göstəricilərinə görə
- ✓ forma və miqyasına görə
- təsir dairəsinə görə
- mütəxəssislərə görə

64. Elektromaqnit sahəsi nələr vasitəsilə yaranır?

- ✓ mobil telefonlar
- Səs-küy.
- Radioaktiv şüalanma.
- Radio dalğaları.
- Exo.

65. Təbii ünsürlərdə kimyəvi birləşmə və element üçün nə tələb olunub?

- Bütün kimyəvi elementlər üçün.
- ✓ konsentrasiyanın izn həddi
- Təbii ünsürlərdə rast gəlinə bilən hər bir kimyəvi birləşmə və element üçün.
- Dəniz və içməli sular üçün.
- Bütün komponentlər üçün.

66. Təbii mühitin qorunması nəyi tələb edir?

- Sənayeni inkişaf etdirmək.
- Meliorasiyanın inkişafı.
- Yeni kənd təsərrüfatı sahələrinin inkişafı.
- ✓ genetik fondun saxlanması
- Yeni məhsul növləri tapmaq.

67. Təbii mühitə icazə verilən təsir norması nədir?

- İqtisadi təhlükəsizlik.

- Texniki təhlükəsizlik.
- ✓ keyfiyyət normativi
- Maddələrin kimyəvi fəallığı.
- Ekoloji təhlükəsizlik

68. Təbii ünsürlərə nələri aid edirlər?

- litosfer
- ✓ su, torpaq, hava və s.
- ozonosfer
- təbii şərait
- biosfer

69. Meşələrin çirklənməsi

- Şəhərlər.
- ✓ ətraf mühitin keyfiyyəti
- Ərazi istehsal kompleksləri
- Təbii ərazi kompleksləri
- Sənaye qovşaqları.

70. Tələbat termininə aiddir:

- ✓ Abstrakt
- Fəaliyyət növüdür.
- Özünü bərpa qabiliyyəti.
- İnsanların yaşayış tərz.
- Sosial qruppu əhatə edir

71. Mobil telefonlar insanlara hansı mənfi təsiri ilə seçilir?

- Radioaktiv şüalanma.
- Exo.
- Səs-küy.
- ✓ Elektromaqnit sahəsi.
- Radio dalğaları.

72. Konsentrasiyanın izin həddi müəyyən olunur:

- ✓ Təbii ünsürlərdə rast gəlinə bilən hər bir kimyəvi birləşmə və element.
- Hər bir şəhər .
- Bütün komponentlər .
- Bütün kimyəvi elementlər.
- Dəniz və içməli sular.

73. Təbii ehtiyat və şəraitin iqtisadi qiymətləndirilməsinə aiddir:

- ✓ subyektiv qiymətləndirmə
- dəyər qiymətləri
- ehtiyat qiymətləri
- ödəniş qiymətləndirməsi
- aktual qiymətləndirmə

74. Təbii resurslardan ekoloji –iqtisadi qiymətləndirilməsi nə üçün aparılır?

- ✓ iqtisadi maraqlar
- vəziyyətin proqnozlaşdırılması
- vəziyyətin aktuallığı
- fəaliyyətin maliyyələşməsi

- qiymətləndirmə aparılmır

75. Ekoloji qiymətləndirmənin effekti olması üçün vacibdir:

- ✓ alternativ variantın olması
- dövlətin qanunları
- müəssisə rəhbərliyini rəyi
- tədqiqatların aparılması
- əhəlinin rəyi

76. Ekoloji qiymətləndirmə hansı fəaliyyət növü üçün aparılır?

- aparılmır
- bəzi
- vaciblər
- fəlakətlər
- ✓ bütün

77. Havaya atılan zərərli maddələrin həcmi nədən asılıdır?

- ✓ çirklənməyə dəyən zərərdən
- Havada olan tozun həmindən.
- Havanın tərkibində olan su buxarlarının həcmindən.
- Havanın kimyəvi tərkibindən.
- Havanın təzyiqindən.

78. Hansı variantda heyvandarlıq məhsulu aşağı düşür?

- Mexanizasiyadan.
- ✓ zərər dəyəndə
- Otlar sahələrindən
- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- Əkin sahələrindən.

79. Çirklənmə ilə bitkililik arasında asılılıq nədən ibarətdir?

- Torpağın münbitliyindən.
- Məhsulun maya dəyərindən
- Əkin sahələrindən.
- ✓ bitkiçiliyə dəyən zərərdən
- Məhsulun daşınma xərcindən

80. Meşələrin böyümə sürəti ilə müşə təsərrüfatına dəyən zərər arasında hansı asılılıq var?

- Meşələrin çirklənmə sahəsindən
- meşələrdə sanitar kəsmədən;
- Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;
- Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- ✓ asılı olmadığından

81. Çirkləndirici maddələrin həcmi nəyə təsir edir?

- Məhsulun həcmi
- Məhsulun maya dəyəri;
- Torpağın münbitliyi;
- ✓ Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərəyə
- İqlim

82. Empirik üsul nədir?

- təbii resurs potensialıdır
- ✓ çirklənmədən dəyən zərər hesablanır
- ölçü vahididir
- iqtisadi göstəricidir
- ətraf mühitin mühafizə tədbirləri

83. Atmosferin çirklənməsindən dəyən zərər asılıdır?

- Havanın təzyiqindən.
- Havada olan tozun həmindən.
- Havanın tərkibində olan su buxarlarının həcmindən.
- ✓ Havaya atılan zərərli maddələrin həcmindən.
- Havanın kimyəvi tərkibindən.

84. Heyvandarlığa dəyən zərər asılıdır:

- ✓ Heyvanlarda məhsuldarlığın aşağı düşməsindən.
- Mexanizasiyadan.
- Əkin sahələrindən.
- Bitkilərin məhsuldarlığından.
- Otlmaq sahələrindən.

85. Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərər asılıdır:

- Məhsulun maya dəyərindən.
- Torpağın münbitliyindən.
- Məhsulun daşınma xərcindən.
- ✓ Çirklənmə sahəsindən.
- Əkin sahələrindən.

86. Meşə təsərrüfatına dəyən zərər asılı deyil:

- meşələrdə sanitar kəsmədən;
- Meşələrin çirklənmə sahəsindən.
- ✓ Meşələrin böyümə sürətindən;
- Ağacların məhsuldarlığının aşağı düşməsindən;
- Meşələrdə ağacların xəstələnməsindən;

87. Çirklənmədən bitkiçiliyə dəyən zərərə təsir edir:

- Məhsulun maya dəyəri;
- Məhsulun həcmi.
- Torpağın münbitliyi;
- ✓ Çirkləndirici maddələrin həcmi;
- İqlim;

88. Çirklənmədən dəyən zərər hesablanır:

- İqlim;
- Təcrübi.
- Dolayı;
- ✓ Empirik;
- Tropik;

89. Çirklənməyə görə ödənişlərin hesablanması metodikasına aid deyil:

- regional xüsusiyyətlərə görə
- ✓ istifadə miqyasına görə
- tədbirlərin stimullaşdırılması
- vahid metodun tətbiqi

- ödənişin inqrediyentə görə təyini

90. Sudan istifadə həcminə görə vergilər ondan istifadəyə görə ödəniş formalarının uyğunluğu:

- ✓ istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil
- Sudan istifadəyə görə lisenziya haqqları.
- Su vergisi
- Doğru cavab yoxdur.
- Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.

91. Müəssisələrin büdcəsi ilə torpağın çirklənməsi arasında asılı qeyri müəyyəndir:

- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən
- Regionların ekoloji vəziyyətindən.
- ✓ ödənişin həcmi
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsallarından

92. Tullantıların həcminə görə ödənişə aid deyil:

- Sudan istifadəyə görə ödəniş.
- ✓ Tullantıların həcminə görə ödəniş.
- Yerin təkindən istifadəyə görə.
- Meşə gəlirləri.
- Torpaqdan istifadəyə görə vergi.

93. Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı nədən asılıdır?

- Təbii mühafizə xərclərindən.
- ✓ çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların izin həddindən
- Konsentrasiyanın izn həddindən

94. Sudan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

- Su vergisi.
- Doğru cavab yoxdur.
- Su obyektlərin mühafizəsi və bərpasına görə ödəniş.
- Sudan istifadəyə görə lisenziya haqqları.
- ✓ Sudan istifadə həcminə görə vergilər.

95. Təbii ehtiyatlardan istifadəyə görə ödənişlərin üsullarından deyil:

- Məsrəf.
- Renta.
- Doğru cavab yoxdur.
- ✓ Kəşfiyyat.
- Təkrar istehsal və ya bərpa.

96. Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin növlərindən deyil:

- Meşə gəlirləri.
- ✓ Atmosferin çirklənməsinə görə ödənişlər.
- Yerin təkindən istifadəyə görə ödəniş.
- Mineral-xammal bazasının bərpasına görə ödənişlər.
- Sənaye müəssisələri tərəfindən sudan istifadəyə görə ödəniş.

97. Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- ✓ Tullantıların izn həddindən.
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
- İstismarın izn həddindən.
- Təbiəti mühafizə xərclərindən.
- Konsentrasiyanın izn həddindən.

98. Torpağın çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- Tullantıların nisbi təhlükə əmsalları
- Tullantıların həcmi.
- Tullantıların tərkibi
- Regionların ekoloji vəziyyəti.
- ✓ Müəssisələrin büdcəsi.

99. Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişə aid deyil:

- Torpaqdan istifadəyə görə vergi.
- Yerin təkindən istifadəyə görə.
- Meşə gəlirləri.
- Sudan istifadəyə görə ödəniş.
- ✓ Tullantıların həcminə görə ödəniş.

100. Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi asılıdır:

- Təbii mühafizə xərclərindən.
- Tullantıların izn həddindən.
- Konsentrasiyanın izn həddindən.
- Mühitin ekoloji vəziyyətindən.
- ✓ Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalından.

101. Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə
- ✓ nəqliyyatın inkişafına nəzarət
- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi

102. Təbii və antropogen təsirdən ətraf mühitdə baş vermiş dəyişikliklərə nəzarət nə adlanır?

- ✓ biosferin kompleks monitorinqi
- qısa müddətli monitorinqidir.
- biosferin kompleks monitorinqidir.
- fiziki monitorinqidir.
- global monitorinqidir

103. Uzun müddətli müşahidə sistemi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması nədir?

- ✓ ətraf mühitin monitorinqidir
- ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir
- onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır
- demoqrafik proseslərə nəzarət sistemidir
- ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.

104. Təsir amilinə, çirkləndirici mənbələrə, miqyasına görə fərqlənmələr nə adlanır?

- təsir amilinə görə.
- ✓ çirkləndirici mənbələrə görə.
- miqyasına görə
- aparıldığı yerə görə

- çirkləndirici mənbələrə görə.

105. Ekoloji pasport hansı müddətdə etibarlıdır?

- 2 il müddətinə.
- 3 il müddətinə
- 5 il müddətinə
- 6 ay müddətinə
- ✓ 1 il müddətinə

106. Atmosfer, yerüstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera nəyə aid edilir?

- ✓ monitorinqin obyektinə
- okeanlar və dənizlər.
- atmosfer, kriosfera
- atmosfer, yeraltı sular.
- yerüstü sular, okeanlar

107. Müəssisələrin ekoloji pasportu özündə əks etdirir?

- ✓ mühafizə tədbirlərinin vaxtı, xərcləri və s
- təbii resursların istehlakı
- təbii resursların müxtəlifliyi
- “ekoloji pasport” olmur
- mühazirə üçün işçi qüvvəsinin müəyyənliyi

108. Müəssisənin Ekoloji pasport hansı müddətə tərtib olunur?

- 3 il
- 5 il
- 2 il
- müddətsizdir
- ✓ 1 il

109. ekoloji audit hansı ekoloji fəaliyyətlə uyğundur?

- ✓ ekoloji menecmentin bir elementidir
- ekoloji monitorinqin bir hissəsidir
- proqnozlaşmadır
- məlumatların təhlilidir.
- ekoloji ekspertizaya uyğundur

110. Auditor xidməti haqqında AR – nın Qanununda auditor yoxlamasının hansı növləri göstərilir?

- adi və mürəkkəb
- uçot və yoxlama
- ✓ məcburi və könülü
- növləri yoxdur
- müxtəlif xidmətlər

111. Auditor aşağıdakılardan hansına rəy vermir?

- əsaslılıq
- ✓ müşahidə
- təsnifat
- ayırma
- qiymətləndirmə

112. Auditor sözünün latınca mənası nədir?

- yoxlayıcı
- ✓ dinləyici
- izah edən
- məruzəçi
- əks etdirən

113. Audit haqqında ilk sənət neçənci ildə aşkar edilmişdir?

- 1755-ci ildə
- 1050 - ci ildə
- 1330 – cu ildə
- ✓ 1130 – cu ildə
- 1800 – ci ildə

114. Sel, Vulkan, Zəlzələ, quraqlıq, torpağın eroziyası və s. hansı monitoring sisteminə aid edilir?

- kimyəvi monitoring
- məsafə monitoringi
- bioloji monitoring
- lokal monitoring
- ✓ Fiziki monitoring

115. İmpakt monitoring sistemi hansı sahələri əhatə edir?

- sənaye müəssisələrini
- ✓ xüsusi təhlükəli zonaları
- elmi araşdırmaları
- dəniz və okean sularını
- kənd təsərrüfatı zonalarını

116. Baza monitoring sistemi zamanı nələr nəzərə alınır?

- urbanizasiya səviyyəsi
- çirklənmə dərəcəsi
- kimyəvi tullantılar
- fiziki təsir amilləri
- ✓ regional antropogen təsirlər

117. Monitoring nələri öyrənir?

- ✓ ətraf mühitin hərtərəfli analizi
- iqlim göstəriciləri
- əhalinin yerdəyişməsinə
- maliyyə və vergi vəsaitləri
- potensial ehtiyatları

118. Ekoloji sənədlərdən 5 il müddətinə etibarlı olan hansıdır?

- 2 il müddətinə
- 3 il müddətinə
- 5 il müddətinə
- 6 ay müddətinə
- ✓ ekoloji pasport

119. Təhlükəsiz xidmət və məhsullar təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə uyğundur?

- təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə
- ✓ təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə
- regional yanaşma tətbiqi dedikdə.
- qlobal ekoloji problemləri həll etdikdə

- yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə.

120. Hadisələri bu günündən gələcəyə qədər nəzərdə tutan üsul hansıdır?

- hadisələri bu günündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.
- demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.
- köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.
- ✓ genetik üsul

121. ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr hansı sənədə aiddir?

- müəssisə haqqında ümumi məlumat və istifadə olunan texnologiya
- istifadə olunan ehtiyatın kəmiyyət, keyfiyyət göstəriciləri
- ✓ ekoloji pasporta
- çirkab sularının təmizlənmə mexanizmi, tullantıların keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri.
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr.

122. Qraflar nəzəriyyəsi nəyə əsaslanır?

- genetik və normativ üsulların sintezi.
- proqram-məqsəd
- ekspert qiymətləndirilməsi.
- anket sorğuları
- ✓ ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasına

123. Regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanmaq nədir?

- dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- ✓ proqram-məqsəd üsulunun mahiyyətidir
- hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır
- hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

124. Ekoloji ekspertizanın mexanizmi neçə elementlə səciyyələnir ?

- 5
- ✓ 3
- 10
- 6
- 2

125. Sosial müdafiə təşkilatlarının ekoloji auditdə iştirak etmələrinə yardım göstərən təşkilatlar hansıdır?

- transmilli korporasiyalar
- bələdiyyələr
- ✓ ekoloji audit aparılmır
- dövlət idarələri.
- regionlar

126. Nəzarət obyektinə üçün informasiya modelinin seçilməsi ekoloji auditin hansı fəaliyyətinə aiddir?

- müəssisədə vəziyyətin təhlili
- ✓ ekoloji auditorun vəzifəsinə uyğun deyil
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.
- audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması.
- dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması

127. Auditorların vəzifəsinə daxil olmayan hansıdır?

- ✓ müəssisələrə maliyyə yardımı göstərmək
- verginin hesablanması kömək
- sifarişçiyə informasiya xidməti
- ekspert qiymətləndirilmələri
- mühasibat uçotunun təşkilinə kömək göstərilməsi

128. İlk dəfə auditi tətbiq edən dövlətlər sırasındadır:

- Rusiya
- Fransa
- ✓ ABŞ
- Almaniya
- Yaponiya

129. 1995-ci il iyunun 20-də Azərbaycan Respublikasının hansı qanunu qəbul edilmişdir?

- 1994-cü il iyunun 10-da.
- ✓ auditor xidməti haqqında
- 1997-ci il fevralın 28-də.
- 1995-ci il mayın 4-də
- 1996-cı il sentyabrın 5- də.

130. İmperativ,təhlükəsizlik,aşkarlıq,müstəqillik,komplekslilik ekspertizanın hansı funksiyasına aiddir?

- ✓ ekoloji ekspertizanın əsas prinsipinə
- enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.
- peşəkarlıq, müstəqillik, aşkarlıq, imperativ.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
- müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması

131. Təsərrüfat,layihə və planları reallaşmaqdan əvvəl hansı hallarda keçirilməlidir?

- iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- ekoloji fəlakət baş verdikdə.
- ✓ ətraf mühitin ekspertizasında
- milli valyuta dəyərini itirdikdə.
- ölkədə iqtisadi islahatlar aparıldıqda.

132. İqtisadi xarakterli tədbirlər sistemi nədir?

- ✓ ekoloji ekspertiza
- iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- hüquqi və mənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
- siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.

133. ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət nə adlanır?

- ✓ ekokimyəvi vəziyyətə nəzarət
- ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət
- ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.
- ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.

134. Bioloji monitoring nələr vasitəsilə həyata keçirilir?

- bioloji monitoring heyvanlar aləmində aparılan monitoringdir.
- ✓ bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitoringdir
- bioloji monitoring biosferdə aparılan monitoringdir.
- bioloji monitoring bitki aləmində aparılan monitoringdir

- bioloji monitorinq dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitorinqdir.

135. ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarətdir:

- litosferdə gedən proseslərə nəzarət.
 - insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət
 - ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
 - ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
- ✓ fiziki monitorinq

136. Konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olan monitorinq hansıdır?

- ✓ lokal monitorinq sistemi
- cavabların hamısı doğrudur
 - təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.
 - kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.
 - bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.

137. Ölkə miqyasında aparılan monitorinq hansı monitorinqdir?

- beynəlxalq miqyasda aparılan monitorinq.
 - şəhərdaxilində aparılan monitorinq
 - materikdə aparılan monitorinq.
- ✓ milli monitorinq
- bir neçə ölkədə aparılan monitorinq.

138. Regional antropogen təsirlərlə təbiətdə baş verən hallarla hansı monitorinq növü məşğuldur?

- milli monitorinq sistemi
 - dünyəvi monitorinq sistemi
- ✓ Baza monitorinq sistemi
- lokal monitorinq sistemi
 - lokal monitorinq sistemi

139. Bir nöqtədə yerləşən mənbəyin, hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin monitorinqi nədir?

- ✓ [yeni cavab] çirkləndirici mənbələrin monitorinqi
- müəyyən bir sahənin
 - bir nöqtədə yerləşən mənbənin
 - Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.
 - yerini dəyişməyən mənbəyin monitorinqi.

140. Müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilər, təbii və fiziki təsirlər nə adlanır?

- ✓ monitorinqin təsir amili
- fiziki təsir amilləri
 - müxtəlif çirkləndirici maddələr
 - kimyəvi çirkləndirici maddələr.
 - təbii təsir amilləri.

141. Azərbaycanda, ətraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı neçənci ildən həyata keçirilir?

- 1999-cu ildən
 - 1995-ci ildən
 - 1997-ci ildən
- ✓ 1998-ci ildən
- 1996-cı ildən

142. Auditin qanunvericilik vətəni hansı ölkə hesab olunur?

- Fransa.
- Portuqaliya
- Yaponiya
- ✓ Böyük Britaniya
- İspaniya

143. Ekoloji audit hansı sahələrdə aparılır?

- bələdiyyələr
- ✓ sosial müdafiə təşkilatları.
- transmilli korporasiyalar
- dövlət idarələri.
- regionlar

144. Ekoloji auditorun vəzifələrinə daxil deyil?

- dəyən zərərin aradan qaldırılması üzrə təkliflərin hazırlanması.
- müəssisədə vəziyyətin təhlili.
- audit keçirən müəssisə və regionda istifadə olunan təhlükəli predmetlərdən istifadənin azaldılması.
- ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələrin verilməsi.
- ✓ nəzarət obyektinə üçün informasiya modelinin seçilməsi.

145. Ekoloji audit neçə mərhələdə aparılır?

- 3
- ✓ 5
- 2
- 4
- 6

146. Aşağıdakılardan hansı düzgün cavabdır?

- ekoloji auditor ekoloji prosesi idarə edən şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji monitoring həyata keçirən hüquqi şəxsdir.
- ✓ ekoloji auditor mövcud qanunvericiliyə əsasən ekoloji auditor fəaliyyəti göstərmək hüququna malik olan hüquqi və ya fiziki şəxsdir.
- ekoloji auditor ekoloji bazarı tənzimləyən şəxsdir.

147. Ekoloji audit ilk dəfə hansı ölkədə tətbiq olunmağa başlamışdır?

- Fransa
- Rusiya
- Yaponiya
- Almaniya
- ✓ ABŞ

148. Auditor xidmət haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 1995-ci il mayın 4-də.
- 1994-cü il iyunun 10-da.
- 1996-cı il sentyabrın 5- də.
- ✓ 1995-ci il iyunun 20-də.
- 1997-ci il fevralın 28-də.

149. Təbiətdən istifadə problemlərinin həlli hansı halda səmərəli ola bilər?

- yeni texnologiyalar tətbiq etdikdə.
- təbii ehtiyatlardan istifadə etmədikdə.
- qlobal ekoloji problemləri həll etdikdə.

- ✓ regional yanaşma tətbiqi dedikdə.
- maliyyə vəsaitinin həcmi artırıldıqda.

150. Genetik üsul digər üsullardan nə ilə fərqlənir?

- köhnə texnologiyaların tətbiqini nəzərdə tutur.
- demoqrafik siyasəti nəzərdə tutur.
- hadisələri bu günündən keçmişə qədər nəzərdə tutur.
- ✓ hadisələri bu günündən gələcəyə qədər nəzərdə tutur.
- külli miqdarda maliyyə vəsaitini nəzərdə tutur.

151. Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji pasportda öz əksini tapmamışdır?

- əsas məhsullar istehsalının texnoloji sxemi, havaya atılan tullantıların təmizlənmə sxemləri.
- müəssisə haqqında ümumi məlumat və istifadə olunan texnologiya.
- ✓ ətraf mühitə səmərəli təsir etmək üçün təklif və tövsiyələr.
- istifadə olunan ehtiyatın kəmiyyət, keyfiyyət göstəriciləri.
- çirkab sularının təmizlənmə mexanizmi, tullantıların keyfiyyət və kəmiyyət göstəriciləri.

152. Ekoloji-iqtisadi inkişafın proqnozlaşdırılmasında ən səmərəli üsul hansıdır?

- anket sorğuları.
- proqram-məqsəd
- ✓ qraflar nəzəriyyəsi.
- ekspert qiymətləndirilməsi.
- genetik və normativ üsulların sintezi.

153. Proqram–məqsəd üsulunun mahiyyəti nədir?

- hər şansı bir ölkənin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- dünyanın ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- iri şəhərlərin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- hər hansı materikin ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.
- ✓ regionun ilkin ekoloji vəziyyətinin təhlilinə əsaslanır.

154. Aşağıdakılardan hansı təbiətdən istifadəyə görə kompleks icazəyə aid deyil?

- təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi qaydaları və şərtləri.
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişin miqdarı.
- ✓ təhlükəsiz xidmət və məhsullar.
- istifadəyə verilmiş təbii ehtiyatların saxlanması və mühafizəsinin

155. Ekoloji ekspertizanın əsas prinsipləri hansılardır?

- ✓ imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, müstəqillik, komplekslik
- enerjiyə qənaət, müstəqillik, imperativ, aşkarlıq.
- imperativ, təhlükəsizlik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət.
- peşəkarlıq, müstəqillik, aşkarlıq, imperativ.
- müstəqillik, aşkarlıq, enerjiyə qənaət, riskin azaldılması.

156. ətraf mühitin ekspertizası hansı hallarda keçirilməlidir?

- iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.
- ekoloji fəlakət baş verdikdə.
- ✓ təsərrüfat, layihə və planları reallaşdırmaqdan əvvəl.
- milli valyuta dəyərini itirdikdə.
- iqtisadiyyatda böhran baş verdikdə.

157. Ekoloji ekspertiza dedikdə nəzərdə tutulur:
- siyasi və iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
 - ✓ siyasi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
 - iqtisadi və hüquqi xarakterli tədbirlər sistemidir.
 - hüquqi və məənəvi xarakterli tədbirlər sistemidir.
 - iqtisadi xarakterli tədbirlər sistemidir.
158. Ekobiokimyəvi monitoring dedikdə başa düşülür:
- ətraf mühitin bioloji vəziyyətinə nəzarət.
 - ətraf mühitin fiziki və kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
 - ✓ ətraf mühitin kimyəvi və bioloji vəziyyətinə nəzarət.
 - ətraf mühitin kimyəvi vəziyyətinə nəzarət.
 - ətraf mühitin fiziki vəziyyətinə nəzarət.
159. Aşağıdakı cavablardan hansı düzgündür?
- bioloji monitoring bitki aləmində aparılan monitoringdir.
 - ✓ bioloji monitoring bioindikatorlar vasitəsilə aparılan monitoringdir.
 - bioloji monitoring heyvanlar aləmində aparılan monitoringdir.
 - bioloji monitoring dünya okeanında gedən bioloji prosesləri əhatə edən monitoringdir.
 - bioloji monitoring biosferdə aparılan monitoringdir.
160. Fiziki monitoring dedikdə başa düşülür:
- ✓ ətraf mühitə təsir edən fiziki proseslərə nəzarət.
 - litosferdə gedən proseslərə nəzarət.
 - ətraf mühitdə gedən bioloji proseslərə nəzarət.
 - ətraf mühitə təsir edən müxtəlif kimyəvi proseslərə nəzarət.
 - insan orqanizmində gedən proseslərə nəzarət.
161. Aşağıdakı cavablardan hansı doğrudur?
- kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri ilə məşğul olur.
 - cavabların hamısı doğrudur.
 - ✓ lokal monitoring sistemi konkret antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
 - bir neçə antropogen mənbəyin təsiri ilə məşğul olur.
 - təbii çirkləndirici mənbələrin təsiri ilə məşğul olur.
162. Milli monitoring sistemi dedikdə başa düşülür:
- beynəlxalq miqyasda aparılan monitoring.
 - şəhərdaxilində aparılan monitoring.
 - materikdə aparılan monitoring.
 - ✓ ölkə miqyasında aparılan monitoring.
 - bir neçə ölkədə aparılan monitoring.
163. Baza monitoring sistemi nədir?
- ✓ regional antropogen təsirlər nəzərə alınmaqla təbiətdə baş verən hallara nəzarət etmək.
 - litosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
 - hidrosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
 - faunada baş verən hallara nəzarət etmək.
 - bitki aləmində baş verən hallara nəzarət etmək.
164. Monitoringin təsir amili dedikdə başa düşülür:
- ✓ müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri.
 - fiziki təsir amilləri.

- müxtəlif çirkləndirici maddələr.
- kimyəvi çirkləndirici maddələr.
- təbii təsir amilləri.

165. Monitoring sistemi siniflərinə ayrılır:

- çirkləndirici mənbə.
- miqyas
- aparıldığı yer.
- ✓ təsir amilinə, çirkləndirici mənbələrə, miqyası.
- təsir amili.

166. Monitoringin obyekti dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- baza monitoringi
- lokal monitoring.
- ✓ atmosfer, yer üstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera.
- ümumi nəzarət
- monitoring qiymətləndirilməsi

167. Ekoloji monitoringin vəzifələrinə aid deyil?

- antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- ✓ sənayenin inkişafına nəzarət.
- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.

168. Aşağıdakı cavablardan hansı düzgün deyil?

- antropogen təsir mənbələrinə nəzarət.
- ✓ təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- sənayenin inkişafına nəzarət.
- Antropogen amilin təsirindən ətraf mühitdə yaranan dəyişikliklərə
- antropogen təsirin qiymətləndirilməsi.

169. ətraf mühitin monitoringi nədir?

- onun dəyişmə istiqamətinin proqnozlaşdırılmasıdır.
- demoqrafik proseslərə nəzarət sistemidir.
- ətraf mühitin qısa müddətli-müşahidə sistemidir.
- ✓ uzun müddətli müşahidə sistemi olub, ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsi və onun dəyişməsi istiqamətinin proqnozlaşdırılması.
- ətraf mühitin hazırkı vəziyyətinin qiymətləndirilməsidir

170. Uzunmüddətli proqnoz və planlaşdırma necə səciyyələnir?

- siyasi
- elmi – tədqiqat
- ✓ strateji
- ekoloji – iqtisadi
- iqtisadi

171. Ekoloji auditorun xidməti hansı sahələrə ayrılır?

- ✓ müqavilə tələb edən və etməyən
- audit siyasətinin öyrənilməsi
- ilkin və yekun xidmətlər
- müəssisədə vəziyyətin təhlili
- istehsalın səmərəli təşkili

172. Ekoloji risk konsepsiyası nədir?
- insanlara təsir edən amilləri öyrənmək
 - layihələrin vaxtında hazırlanması
 - Tullantıların izn həddinin müəyyən edilməsi
 - müsbət konsepsiya yoxdur
 - ✓ insanlara mənfi təsirin minimuma endirilməsi
173. Müstəqillik prinsip ekoloji fəaliyyətin hansı sahəsinə aiddir?
- ekoloji monitorinqə
 - ekoloji auditə
 - ✓ ekoloji ekspertizaya
 - ekoloji maraqlara
 - ekoloji tənzimləməyə
174. Müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərini əks etdirən sənəd nə adlanır?
- təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
 - cərimə sanksiyaların şərtləri haqqında sənəd.
 - ✓ müəssisənin ekoloji pasportu
 - tullantıların, çirkənlənmənin izn həddləri haqqında sənəd.
 - ətraf mühitin çirkənlənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd
175. Təbii resurs potensialının və ona tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi nədir?
- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi
 - ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır.
 - təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır.
 - havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir
 - ✓ ekoloji proqnozlaşdırma
176. Dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir:
- ✓ təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası
 - ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir.
 - demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir.
 - iqtisadi siyasətin əsasıdır.
 - ekoloji təhsilin bir formasıdır
177. Eko-iqtisadi,eko-hüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühiti mühafizə sahəsində qanunvericiliyin gözlənilməsi auditin hansı funksiyasına aiddir?
- ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.
 - istehsal sahələrinin təşkil olunması.
 - sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.
 - audit aparən qurumun formalaşması
 - ✓ ekoloji auditin predmetinə
178. Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər hansı auditor vəzifəsi ilə uyğundur?
- ✓ auditor vəzifəsinə uyğun deyil
 - auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək.
 - məlumatların məxvi saxlanması.
 - sənədlərin qorunub saxlanması.
 - auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək.
179. Təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi auditin hansı fəaliyyətinə uyğun deyil:

- ekoloji siyasətin hazırlanması.
- təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi.
- ✓ ekoloji auditin predmetinə
- ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi
- təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması

180. Qarşılıqlı tərəflərin qanəedici qərarlar qəbul etməyə yönəlmiş məsləhətləşmələr hansı monitorinqin vəzifəsi hesab olunur?

- ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.]
- ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi
- ✓ kompleks ekoloji monitorinqinin.
- kompleks ekoloji monitorinqinin.
- göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.

181. Hər hansı bir region daxilində gedən proseslər hansı monitorinq adlanır?

- hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.
- hər hansı bir şəhər daxilində gedən proseslərə.
- ✓ regional monitorinq sistemi
- dünyada gedən proseslərə.
- hər hansı bir ölkə daxilində gedən proseslərə.

182. Monitorinq sözünün mənası latıncadan tərcümədən nədir?

- öyrənmək
- nəzər salmaq
- uzlaşdırmaq
- çirklənməni azaltmaq
- ✓ nəzər salmaq

183. əhalinin miqrasiyasının nizamlanması hansı monitorinqin tərkib hissəsidir?

- ✓ monitorinq sisteminə daxil deyil
- bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi
- çirkləndiricilərin təsirindən ətraf mühitdə yaranan biləcək vəziyyətin proqnozu.
- ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.
- ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək

184. Antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət nə adlanır?

- nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
- əhalinin miqrasiyasına nəzarət.
- kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.
- ✓ antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinq
- sənaye müəssisələrinə nəzarət

185. Sənaye müəssisəsinin ekoloji pasportu nədir?

- təsərrüfat və digər fəaliyyətlərə icazə verən ekoloji tələblər.
- cərimə sanksiyaların şərtləri haqqında sənəd.
- ✓ müəssisə ilə ətraf mühit arasında qarşılıqlı əlaqə və təsirin xüsusiyyətlərinə əks etdirən kompleks sənəd.
- tullantıların, çirklənmənin izn həddləri haqqında sənəd.
- ətraf mühitin çirklənməsinə görə ödənişlərin miqdarı haqqında sənəd.

186. Aşağıdakılardan hansı genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə müəyyənləşdirilmir?

- real ehtiyat və imkanların olması.
- elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri.
- təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.
- ✓ təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.

- istehlak normativ və məhdudiyyətləri.

187. Ekoloji proqnozlaşdırma nədir?

- təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi.
- ekoloji siyasətin işlənilib hazırlanmasıdır.
- təbii ehtiyatlardan istifadənin idarə olunmasıdır.
- havanın əvvəlcədən proqnozunun verilməsidir.
- ✓ təbii resurs potensialının və təbii ehtiyatlara tələbatın dəyişilməsinin qabaqcadan deyilməsi və görülməsidir.

188. Təsərrüfat fəaliyyətinin ekoloji ekspertizası.

- ✓ dövlət ekoloji nəzarətinin əsas funksiyalarından biridir.
- ekoloji maarifləndirmə vasitəsidir.
- demoqrafik siyasətin tərkib hissəsidir.
- iqtisadi siyasətin əsasıdır.
- ekoloji təhsilin bir formasıdır.

189. Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir.

- yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr.
- ekoloji banklar.
- ✓ təhsil müəssisələri.
- kommersiya bankları.
- ekoloji fondlar.

190. Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit mərhələsinə aid deyil?

- ekoloji audit proqramının məqsəd və vəzifələrinin müəyyən olunması.
- istehsal sahələrinin təşkil olunması.
- sifarişçi ilə müqavilə bağlanması.
- ✓ audit aparan qrupun formalaşması.
- ekoloji auditin aparılmasının vaxtının və xərcinin müəyyən olunması.

191. Aşağıdakılardan hansı auditorun vəzifəsinə aid deyil?

- ✓ Təbiəti mühafizə tədbir və proqramları üçün maliyyə resurslarını səfərbər etmək.
- auditor yoxlamasını və məsləhət xidmətlərini keyfiyyətlə həyata keçirmək.
- məlumatların məxfi saxlanması.
- sənədlərin qorunub saxlanması.
- auditin aparılmasında mövcud qanunveriliyin tələblərinə riayət etmək.

192. Aşağıdakı cavablardan hansı ekoloji auditin predmetinə aid deyil?

- təbii resurslardan səmərəli istifadə olunması.
- ✓ təbii mühitin fiziki halının qiymətləndirilməsi.
- ekoiqtisadi, ekohüquqi sahələrdə təbiəti və ətraf mühitin mühafizə qanunvericiliyinin gözlənilməsi.
- ekoloji siyasətin hazırlanması.
- təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələrinin müəyyən edilməsi.

193. Aşağıdakılardan hansı kompleks ekoloji monitorinqin vəzifələrinə daxildir?

- ekoloji sistemin və insanların məskunlaşma sahələrinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- ekoloji və yaşayış sahələrinin müayinəsinin keçirilməsi.
- ✓ qarşılıqlı tərəflərin qanəedici qərarlar qəbul etməyə yönəlmiş məsləhətləşmələri.
- yaranmış neqativ halların ləğv və ya təsirinin azaldılması üçün tədbirlər hazırlamaq.
- göstərilən sahələrdə baş vermiş dəyişikliklərin səbəbinin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi.

194. Regional monitorinq sistemi nəzarəti həyata keçirir:

- hər hansı bir ölkə daxilində olan monitorinq.
- hər hansı bir şəhər daxilindəki monitorinq.
- ✓ hər hansı bir region daxilindəki monitorinq
- dünyada gedən proseslərə nəzarət.
- inzibati rayon daxilindəki monitorinq.

195. Çıklandırıcı mənbələrinin monitorinqi dedikdə başa düşülür:

- yerini dəyişməyən mənbəyin monitorinqi.
- Hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin.
- müəyyən bir sahənin.
- bir nöqtədə yerləşən mənbənin.
- ✓ yerini dəyişməyən, bir nöqtədə yerləşən mənbəyin, hərəkətdə olan nəqliyyat vasitələrinin və müəyyən bir sahənin

196. Monitorinqin təsir amillərinə aid deyil?

- monitorinqin təsir amili dedikdə müxtəlif kimyəvi çirkləndiricilərin təsiri başa düşülür.
- müxtəlif təbii təsir amilləri başa düşülür.
- müxtəlif fiziki təsir amilləri başa düşülür.
- ✓ sənaye müəssisələrinin çirkləndirilməsi başa düşülür.
- müxtəlif kimyəvi çirkləndirici, müxtəlif təbii və fiziki təsir amilləri başa düşülür.

197. Aşağıdakılar hansı monitorinqin praktiki istiqamətlərinə aid deyil?

- ətraf mühitin vəziyyətinə və ona təsir edən amillərə nəzarət etmək.
- çirkləndiricilərin təsirindən ətraf mühitdə yarana biləcək vəziyyətin proqnozu.
- bu vəziyyətin qiymətləndirilməsi.
- ✓ əhəlinin miqrasiyasının nizamlanması.
- ətraf mühitin faktiki vəziyyəti və çirklənmə səviyyəsini qiymətləndirmək.

198. Aşağıdakılardan hansı antropogen təsir üzrə ekoloji monitorinqin əsas məsələlərinə daxildir?

- nəqliyyat vasitələrinə nəzarət.
- əhəlinin miqrasiyasına nəzarət.
- kənd təsərrüfatının yerləşməsinə nəzarət.
- ✓ antropogen təsir mənbələrinə və təsir amillərinə nəzarət.
- sənaye müəssisələrinə nəzarət

199. Ekoloji auditin predmetinə aiddir:

- kommersiya işlərinin təşkili
- müqavilələrin hazırlanması
- lisenziyaların verilməsi
- ✓ ekoloji siyasətin hazırlanması
- auditor yoxlaması

200. Ekoloji menecmentin funksiyaları neçə qrupa bölünür?

- 5
- ✓ 3
- 6
- bölgüsü yoxdur
- 2

201. planlaşdırma və proqnozlaşdırma ekoloji menecmentin hansı sahəsinə aiddir?

- ekoloji balans və nəzarət;
- ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunması;
- ✓ Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil:
- doğru cavab yoxdur.

- ekoloji uçot və audit;

202. Balans, nəzarət, uçot və audit hansı funksiyasına aiddir?

- qiymətləndirmə, təhlil;
- ✓ ekoloji menecmentin əsasıdır
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitorinq;
- doğru cavab yoxdur.
- ektrapolyasiya, kartoqrafik;

203. Texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi ekoloji menecmentin proseslərinə aiddir?

- ekoloji menecmentin prinsipi;
- ekoloji menecmentin təşkili;
- ekoloji menecmentin funksional həcmi;
- elmin metodologiyası və rolu.
- ✓ konsepsiyasına aid deyil;

204. Ekoloji təhlükəsizliyin başlıca xüsusiyyəti nədir?

- ayrı-ayrılıqda fəaliyyət
- vəsaitlərin toplanması
- ✓ kollektiv fəaliyyət
- dövlət büdcəsinin yardımı
- fərdi işlərin görülməsi

205. Balanslaşdırma ekoloji menecmentin hansı funksiyasına uyğundur?

- ekoloji marketing
- tənzimlənmə;
- uçot və nəzarət;
- ✓ funksiyasına uyğun deyil
- planlaşdırma ;

206. Təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahədir:

- cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;
- təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.
- faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.
- ✓ ekoloji menecmentdir;

207. Təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu nə adlanır?

- təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi
- təbiəti mühafizə avadanlığının daimi istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının satılması ilə bağlı münasibətləri məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının icarəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb sosial münasibətlərinin məcmusu
- ✓ ekoloji lizinqin aparılması

208. Lizinq mərhələsinin 2-ci mərhələsində hansı işlər aparılır?

- hazırlıq işləri aparılır
- borclar vəziyyəti öyrənilir
- mühitin vəziyyəti öyrənilir
- ✓ lizinq əməliyyatı bağlanır
- kreditlər götürülür

209. Ekoloji lizinq müqviləsinin vaxtı bitdikdən sonra icarədar nə edə bilər:

- icarənin başqasına verə bilər
- ✓ icarə obyektini qaytarar bilər
- əvəzində maliyyə vəsaiti alır
- avadanlığı başqasına satar
- lizin müqaviləsini pozar

210. Lizin prosesinin 1-ci mərhələsi hansı prosesi aparır?

- alqı-satqı işlərini həyata keçirir
- müəssisənin məhsulunu realizə edir
- avadanlığı 2-ci şəxsə icarəyə verir
- vəsaiti toplamaqla məşğul olur.
- ✓ müqavilənin imzalanması üçün hazırlıq işləri aparılır

211. Təbiəti mühafizənin məqsəd və vəzifələri nə ilə müəyyən olunur?

- istehlak normativ və məhdudiyyətləri.
- təbii mühitin keyfiyyətini göstərən normativ və izn həddləri.
- ✓ genetik və normativ üsulların sintezinin köməkliyi ilə
- real ehtiyat və imkanların olması.
- elmi-texniki tərəqqi ilə şərtlənən texnoloji imkanlar və real inkişaf istiqamətləri.

212. Ekoloji proqnozlaşdırmanın üsullarından biridir:

- dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik.
- ✓ proqram-məqsəd, genetik və normativ üsullar, ekspert qiymətləndirməsi
- anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibernetika.
- balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.
- riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans.

213. Proqram planlaşdırılması ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil olmasının səbəbi:

- zərurət yarandıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəssislərin cəlb edilməsi.
- proqram məlumatların təklifi.
- ✓ ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil
- proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi.
- ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.

214. Ekoloji audit sisteminin yaradılmasında iştirak etmir:

- yerli hakimiyyət orqanları və bələdiyyələr.
- ekoloji banklar.
- ✓ səhiyyə müəssisələri
- kommersiya bankları.
- ekoloji fondlar.

215. Sifarişçinin lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək auditorun hansı fəaliyyətinə aiddir?

- auditorun vəzifəsinə
- auditorun səlahiyyətinə
- ekoloji auditorun işinə
- fəaliyyətə uyğun deyil
- ✓ ekoloji auditorun hüquqlarına

216. Auditor xidmətinə aid deyil:

- daxili audit
- ✓ bitkinlik audit
- əməliyyat audit

- maliyyə hesabının auditı
- kənar audit

217. Auditor xidmətinə aid deyil:

- daxili audit
- uyğunluq auditı
- məcburi audit
- ✓ könüllü audit
- kənar audit

218. Təbii resurslarda istifadə və bərpası üzrə hesablamaların və digər fəaliyyətlərin yoxlanılması nə ilə uyğundur?

- ekoloji audit ilə
- antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır.
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır.
- ✓ çirklənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır
- təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.

219. Ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxildir?

- ətraf mühətdə baş verən hadisələrin ekspertizası
- təbii floranın layihələndirməsinin ekspertizası
- ekspertizanın elmi əsasları
- ekspertizanın funksiyaları
- ✓ kompleks elmi tədqiqat işlərindən ibarət layihələrin ekoloji ekspertizası

220. Hansı monitoring universal monitoring hesab edilir?

- ekoloji ekspertiza
- ✓ kompleks ekoloji monitoring
- nəzarət obyektinin monitoringi
- fiziki monitoring
- kompleks nəzarət

221. Radiotermik cihazlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitoringdir:

- ✓ məsafə monitoringi anlayışı
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitoring.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitoring
- xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitoring
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitoring.

222. Regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonalara nəzarət necə adlanır?

- regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitoringi.
- lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitoringi.
- Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitoringi.
- Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitoringi.
- ✓ impact monitoring sistemi

223. Bütöv biosferdə ekoloji komponentlərlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək necə adlanır?

- ✓ global monitoring sistemi
- litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək
- cavabların hamısı doğrudur
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək

224. Ekoloji proqnozlaşdırmada hansı üsullardan istifadə edilir?

- ✓ proqram- məqsəd, qraflar nəzəriyyəsi, genetik və normativ üsullarının sintezi, ekspert qiymətləndirilməsi.
- riyazi modelləşdirmə, kartoqrafik balans.
- dialektik balans, proqram-məqsəd, statistik.
- balans, qraflar nəzəriyyəsi, kartoqrafik, statistik.
- anket sorğuları, balans, statistik, riyazi kibernetika.

225. Ekoloji auditin əsas mərhələsinə daxil deyil:

- proqram məlumatların təklifi.
- proqram materiallarının reallaşması ilə bağlı planın tərtib olunması və onun icrasına nəzarət edilməsi.
- zərurət yarandıqda ekoloji audit proqramına əlavə mütəxəssislərin cəlb edilməsi.
- ekoloji audit proqramının nəticələri ilə bağlı konkret təklif və tövsiyələrin hazırlanması.
- ✓ proqramın planlaşdırılması.

226. Ekoloji auditorun hüquqlarına aid deyil?

- bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq auditin forma və metodlarının sərbəst müəyyənləşdirmək.
- sifarişçi lazım olan sənədləri təqdim etmədikdə yoxlamadan imtina etmək.
- ✓ mühasibat uçotunun təşkilində kömək göstərmək.
- ekoloji audit aparılmasına başqa auditorları cəlb etmək.
- ekoloji audit aparılan obyektlərin ekoloji və maliyyə fəaliyyəti ilə bağlı sənədlərlə tanış olmaq.

227. Aşağıdakılardan hansı ekoloji audit sisteminin funksiyalarına daxil deyil?

- ekoloji auditin aparılmasında qanunvericiliyə əməl olunmasını təmin etmək.
- ✓ nəzərdə tutulan fəaliyyəti həyata keçirmək barədə son qərarın qəbulu.
- ekoloji auditor fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən fiziki və hüquqi şəxslərə lisenziyaların verilməsi.
- ekoloji auditor xidmətinin keçirilməsinin keyfiyyətinə nəzarət.
- ekoloji auditor kadrlarının hazırlanması, onların peşə və ixtisas səviyyələrinin artırılması.

228. Ekoloji audit nədir?

- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin yerinə yetirilməsinin yoxlanılmasıdır.
- çirklənməyə görə ödənişlərin icrasının yoxlanılmasıdır.
- ✓ təbii resurslardan istifadə və bərpası üzrə hesabatların düzgün tərtib edilməsi və daxil olmaqla təbiətdən istifadəsi tərəfindən ekoloji tələblərin ətraf mühitin mühafizəsi normalarının və qaydalarının gözlənilməsi məqsədilə onların təsərrüfat və digər fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- təbiətdən istifadəçilərin maliyyə fəaliyyətinin yoxlanılmasıdır.
- antropogen təsir dərəcəsinin yoxlanılmasıdır.

229. Aşağıdakılardan hansı ekoloji ekspertizanın mexanizminə daxil deyil?

- ✓ meşənin kəsilməsi üçün nəzərdə tutulan sahənin seçilməsi.
- modernləşdirmə məqsədi ilə fəaliyyət göstərən müəssisələrin ekoloji ekspertizası.
- istehsal olunan və xaricdən gətirilən yeni texnika texnologiya material və maddələrin ekoloji ekspertizası.
- dövlət ekoloji tələb və normativlərin yerinə yetirildiyi halda istismarına icazənin verilməsi.
- kompleks elmi-tədqiqat işlərindən ibarət təsərrüfat layihələrinin ekoloji ekspertizası.

230. Aşağıdakı cavablardan hansının kompleks ekoloji monitorinqə aidiyyəti yoxdur?

- ölçmə işlərinin planlaşdırılması.
- nəzarət obyektinin vəziyyətinin dəyişməsinin proqnozlaşdırılması.
- nəzarət obyektinin seçilməsi.
- ayrılmış nəzarət obyektinin müayinəsi
- ✓ istehlak normativ və məhdudiyyətləri.

231. Məsafə monitorinqi nədir?

- ✓ radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş uçuş aparatlarla kosmosda və istənilən sahədə aparılan monitorinq.

- xüsusi cihazlarla torpaq örtüyündə aparılan monitoring.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla litosferdə aparılan monitoring.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla atmosferdə aparılan monitoring.
- radiometrik cihazlarla təchiz olunmuş aparatlarla aparılan monitoring.

232. İmpakt monitoring sistemi nədir?

- regional antropogen təsirlərə məruz qalan zonaların monitoringi.
- Antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli zonaların monitoringi.
- Lokal antropogen təsirlərə məruz qalan təhlükəsiz zonaların monitoringi.
- lokal antropogen təsirlərə məruz qalmayan zonaların monitoringi.
- ✓ regional və lokal antropogen təsirlərə məruz qalan xüsusi təhlükəli ərazilərin monitoringi

233. Qlobal monitoring sistemi nədir?

- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət.
- cavabların hamısı doğrudur.
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət.
- ✓ dünyada baş verən proseslərə və yer kürəsinin biosferində bütün ekoloji komponentlərə nəzarətlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək.
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət.

234. Torpağın keyfiyyəti ondan istifadəyə görə ödəniş formalarına aiddir:

- Torpaq vergisi.
- İcarə haqqı
- ✓ yox
- Doğru cavab yoxdur
- İcarə haqqı

235. Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə olmalıdır-hansı prinsipə uyğun gəlir?

- ✓ Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş prinsipi
- ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.
- istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.
- Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.
- Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.

236. Ödənişlərin xərclənmə üsulları ödəniş sisteminin elementinə daxildir?

- Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsulları.
- daxil deyil
- Ödənişlərin istifadə qaydaları.
- ✓ Ödənişlərin tutulması
- Ödəniş növü

237. İqtisadi qiymətləndirməyə görə nə müəyyənləşdirilir?

- Doğru cavab yoxdur
- Onlardan istifadənin həcminə görə.
- Onların tərkibinə görə;
- Onların yatırım şəraitinə görə.
- ✓ təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş

238. Mühitin ekoloji vəziyyətindən asılıdır:

- İstismarın izn həddindən.
- Təbiəti mühafizə xərclərindən
- Tullantıların izn həddindən.
- Konsentrasiyanın izn həddindən.

- ✓ suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi

239. Regionların ekoloji vəziyyəti ilə suyun çirklənməsi arasında asılılıq:

- ✓ çirklənməyə görə ödənişin həcmindən
- Tullantıların həcmindən
- Qlobal ekoloji fonddan.
- Tullantıların tərkibindən.
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından.

240. Təbiəti mühafizə xərcləri bu amillərdən asılı deyil:

- ✓ Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmindən
- Tullantıların ümumi həcmi.
- Tullantıların tərkibi
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
- Yeni texnoloqiyanın tətbiqi.

241. Torpaqlardan istifadəyə görə ödəniş formalarından deyil:

- Doğru cavab yoxdur.
- Torpaq verçisinə.
- İcarə haqqına
- Torpağın normativ qiymətinə
- ✓ Torpağın keyfiyyətinə

242. Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlərin prinsiplərindən deyil:

- ödəniş yükünün istehlakçıların üzərinə yığılmasına yol verilməlidir.
- ✓ Ödənişlərin miqdarı aşağı keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.
- istifadə olunmayan təbii ehtiyatlar iqtisadi cəhətdən qiymətləndirilməsidir.
- Ödənişin həcmi o səviyyədə olmalıdır ki, xammal tutumunun azaldılmasını stimullaşdırsın və ya xammalın əvəz olunmasını təmin etsin.
- Daha keyfiyyətli resursa görə yüksək olmalıdır.

243. Təbii resurslardan istifadəyə görə ödənişlər sisteminin elementlərindən deyil:

- ✓ Ödənişlərin xərclənmə üsullarıdır.
- Ödəniş növüdür.
- Ayrı-ayrı ödənişlərin miqdarının müəyyən olunması üsullarıdır.
- Ödənişlərin tutulmasıdır.
- Ödənişlərin istifadə qaydalarıdır.

244. Təbii resurslardan istifadəyə görə ödəniş müəyyənləşdirilir:

- Doğru cavab yoxdur.
- Onların tərkibi;
- ✓ Onların iqtisadi qiymətləndirilməsi;
- Onların yatırım şəraiti.
- Onlardan istifadənin həcmi.

245. Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılıdır:

- Konsentrasiyanın izn həddi.
- Tullantıların izn həddi.
- Təbiəti mühafizə xərcləri
- ✓ Mühitin ekoloji vəziyyəti
- İstismarın izn həddi.

246. Suyun çirklənməsinə görə ödənişin həcmi asılı deyil:

- ✓ Regionların ekoloji vəziyyətindən.
- Tullantıların həcmindən.
- Tullantıların tərkibindən.
- Qlobal ekoloji fondan.
- Tullantıların nisbi təhlükə əmsalından.

247. Çirklənməyə görə ödənişlərin həcmi bu amillərdən asılı deyil:

- Yeni texnologiyanın tətbiqi.
- Zərərli maddələrin nisbi təhlükə əmsalı.
- Tullantıların ümumi həcmi.
- ✓ Təbiəti mühafizə xərcləri.
- Tullantıların tərkibi.

248. Təbiətdə mühafizədə tənzimləmə üsulları içərisində hansı daha çox tətbiq olunur?

- xüsusi
- bioloji
- daimi
- ✓ birbaşa
- müvəqqəti

249. Su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılması müəssisənin ekoloji fondundan hansı vəsaiti tələb edir?

- təbiəti mühafizə işlərinə
- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.
- ✓ bu sahəyə ekoloji fondun vəsaiti xərclənmir
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.

250. ətraf mühitin çirklənməsinə görə ekoloji fondların ümumi gəlirlərində xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- 50-55%
- 10-12%
- ✓ 80-85%
- 40-45%
- 20-30%

251. Azərbaycanda ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- ✓ 1990-cı ildə
- 2000-ci ildə
- 1989-cu ildə
- 1995-ci ildə
- 1991-ci ildə

252. əhalinin vəsaiti,ictimai təşkilatların könüllü yardımını və s. hansı fonda aiddir?

- dünya bankı.
- dövlət büdcəsi.
- kommersiya bankı
- ✓ ətraf mühitin mühafizəsinin ictimai fonduna
- vergilər.

253. I qrup ölkələrdə təbiəti mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- ✓ 3%
- 6%
- 1,5%
- 2%

- 4%

254. Vəsaitin davamlılığı digər maliyyə növlərindən nə ilə fərqlənir?

- vəsaitin azlığı
- ✓ mənbənin üstünlüyü
- vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi
- vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi
- vəsaitin çoxluğu

255. Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- kommersiya bankları.
- müəssisələrin öz vəsaitləri
- ✓ dövlət büdcəsi
- nazirlik və komitələrin vəsaitləri.
- yerli büdcələr.

256. Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasını.
- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasını.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.
- təbiəti mühafizə işlərinin aparılması.
- ✓ su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.

257. Ekoloji fondların investisiya siyasətinin prioritet (üstün) istiqamətlərinə aid deyil:

- təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılmasına.
- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsilə.
- xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsinə.
- dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanmasına.
- ✓ meşələrdə məcburi kəsimin aparılması.

258. Azərbaycanda ekoloji fond nə vaxt formalaşmışdır?

- 1995-ci ildə
- 1989-cu ildə.
- ✓ 1990-cı ildə
- 1991-ci ildə
- 2000-ci ildə.

259. ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondunun maliyyələşmə fondları hansıdır?

- dövlət büdcəsinə.
- kommersiya bankları fonduna
- vergilər fonduna.
- ✓ əhalinin vəsaiti, ictimai təşkilatların könüllü yardımı və s.
- dünya bankına.

260. İnkişaf etmiş ölkələrdə təbiətin mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun (ÜMM) neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 5 %
- ✓ 3 %
- 4 %
- 2 %
- 8 %

261. Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinin və ekoloji proqramların maliyyələşmə rolu oynamır?

- büdcədənənar ərazi ekoloji fondlar kimi.
- ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhəlinin vəsaiti kimi.
- ✓ əhəlinin gəlirləri və təqaüdlər kimi.
- müxtəlif səviyyəli büdcələr kimi.
- müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti kimi.

262. Müəssisənin ekoloji fondunun vəsaitləri hansı istiqamətlərdə xərclənmir?

- təbiəti mühafizə işlərinə.
- vəsaitin sərbəst hissəsinin başqa təsərrüfat məqsədlərinə xərclənməsinə və ya bankda depozit hesabda saxlanmasına.
- müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyasının maliyyələşməsinə.
- ✓ su mənbələrinin bioloji resurslarının artırılmasına.
- başqa müəssisələrdə kompensasiya hesablaşmasının aparılmasına.

263. ərazi regional ekoloji fondlarının formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- çirklənməyə görə ödənişlər, ekoloji vergi və cərimələr.
- regional ekoloji fond ərazidə öz istiqrazlarını yaya bilər.
- ✓ xarici bankların investisiyaları bu fondlara köçürülə bilər.
- təşkilat, müəssisələr, vətəndaşlar regional ekoloji fonda könüllü surətdə vəsait köçürə bilərlər.
- regional ekoloji fondlardan respublika ekoloji fonduna köçürmələr edir.

264. Ekoloji fondların ümumi gəlirlərində ətraf mühitin çirklənməsinə görə xüsusi çəkisi təşkil edir:

- 65-70 %
- 55-60 %
- ✓ 80-85 %
- 87-90 %
- 45-50 %

265. Azərbaycanca ekoloji fond nə vaxt yaradılmışdır?

- 1989-cu ildə.
- 2000-ci ildə.
- 1991-ci ildə
- 1995-ci ildə
- ✓ 1990-cı ildə

266. ətraf mühitin mühafizəsi ictimai fondunun maliyyələşmə fondları hansıdır?

- dövlət büdcəsi.
- vergilər.
- ✓ əhəlinin vəsaiti, ictimai təşkilatların könüllü yardımını və s.
- dünya bankı.
- kommersiya bankı

267. İnkişaf etmiş ölkələrdə təbiətin mühafizə tədbirlərinə ümumi Milli məhsulun (ÜMM) neçə faizi həcmində vəsait yönəldilir?

- 2%
- 6%
- 1,5%
- 4%
- ✓ 3%

268. Büdcədən ayrılan vəsaitin digər maliyyələşmə mənbələrindən üstünlüyü nədir?

- vəsaitin azlığı
- vəsaitin başqa məqsədlərə xərclənməsi.
- vəsaitin təyinatı üzrə xərclənməsi.
- ✓ vəsaitin davamlılığı

- vəsaitin çoxluğu

269. Aşağıdakılardan hansı təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilən vəsaitin əsas mənbəyi hesab edilir?

- nazirlik və komitələrin vəsaitləri.
- kommersiya bankları.
- ✓ dövlət büdcəsi.
- müəssisələrin öz vəsaitləri.
- yerli büdcələr.

270. Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlərə daxildir:

- rentabellik
- iqtisadi mexanizmlər
- sadə mexanizmlər
- resurs amilləri
- ✓ xüsusi mexanizmlər

271. Meşə massivlərində sənaye əhəmiyyətli ağacların doğranması ekoloji fondun investisiya siyasətinin prioritet istiqamətinə aiddir:

- təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması.
- xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.
- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil.
- ✓ ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil
- dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması

272. Dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar hansı mənbələrə daxil deyil?

- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.
- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.
- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.
- ✓ ekoloji fondların formalaşmasına
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.

273. Təbii mühitlə itkilərin bərpası, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi hansı məqsədlə yaradılır?

- tullantısız texnologiyanın tətbiqi .
- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması .
- ✓ ərazi ekoloji fondlarına aid deyil.
- təbiətdən istifadənin idarə olunması
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.

274. Respublika büdcəsindən ayırmalar büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlara daxil edilmir?

- meşələrin mühafizəsi və bərpası fondları.
- cavabların hamısı doğrudur
- ✓ ərazi ekoloji fondlarına aid deyil
- mineral-xammal bazasının bərpası fondu.
- su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fondu.

275. əhalinin gəlir və təqaüdlərinin təbiəti mühafizə tədbirlərində və ekoloji proqramların maliyyələşməsində nə kimi rolu vardır?

- ✓ maliyyələşmədə rolu yoxdur
- ekoloji sığorta fondu, bank kreditləri, əhalinin vəsaiti.
- büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlar.
- müəssisə, təşkilat, şirkətlərin vəsaiti.
- müxtəlif səviyyəli büdcələr

276. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyə təminatı nə üçün xarakterikdir?

- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maddi-texniki təminatı.
- cavabların hamısı doğrudur
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin demoqrafik təminatı
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin ideoloji təminatı.
- ✓ bazar iqtisadiyyatı

277. Ekoloji fondların formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsaitə.
- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitlərinə.
- ✓ dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar.
- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələrə.
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.

278. Büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlarına daxil deyil:

- mineral-xammal bazasının bərpası fonduna aiddir.
- su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fonduna aiddir.
- cavabların hamısı doğrudur.
- meşələrin mühafizəsi və bərpası fondlarına aiddir.
- ✓ respublika büdcəsindən ayırmalar.

279. Ekoloji fondların investisiya siyasətinin prioritet (üstün) istiqamətlərinə aid deyil:

- xüsusi qorunan ərazilərin inkişaf və layihələşdirilməsi.
- büdcə xərclərinin çatışmazlığı şəraitində ekoloji maarifləndirmə və təhsil.
- dövlət ekologiya proqramlarının hazırlanması.
- təbiətdən istifadənin normativ hüquqi bazasının yaradılması.
- ✓ meşələrdə məcburi kəsimin aparılması.

280. Ekoloji fondların formalaşma mənbələrinə daxil deyil:

- ✓ dövlət büdcəsindən dotasiyalar və subsidiyalar.
- təbii resurslardan normadan artıq istifadəyə və səmərəsiz hasilata görə cərimə vəsaitləri.
- müsadirə olunmuş qanunsuz ov və balıqçılıq ləvazimatlarının reallaşmasından əldə olunmuş vəsait.
- fondun öz vəsaitlərindən əldə olunan dividend, faiz, bank depozitlərindən əldə olunan vəsait.
- zərərli maddələrin ətraf mühitə qəza tullantılarına görə cərimə ödənişləri müəssisə, təşkilat və vətəndaşların könüllü ianələri.

281. Büdcədən kənar ekoloji fondların yaradılmasında əsas məqsəd nədir?

- təbiətdən istifadəyə görə ödənişlərin azaldılması .
- ✓ təbii mühitdə itkilərin bərpası, iqtisadi zərərin kompensasiyası və digər tədbirlərin maliyyələşdirilməsi .
- təbiətdən istifadənin idarə olunması .
- cərimə sanksiyalarının tətbiqi üçün.
- tullantısız texnologiyanın tətbiqi .

282. Büdcədən kənar ərazi ekoloji fondlarına daxil deyil:

- su obyektlərinin bərpası və mühafizəsi fondu.
- cavabların hamısı doğrudur.
- mineral-xammal bazasının bərpası fondu.
- ✓ respublika büdcəsindən ayırmalar.
- meşələrin mühafizəsi və bərpası fondları.

283. Məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində və normadan artıq çirklənməyə görə ödənişlər hansı fondun hesabına yaranır?

- məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
- müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.
- təbiəti mühafizə obyekti və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri.

- ✓ müəssisələrin ekoloji fondları
 - dövlət və kommersiya banklarının kreditləri.
- 284.** Transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi ekoloji fondların vəsaitinin istifadəsində necə iştirak edir?
- təbiəti mühafizə yönü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
 - kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması
 - ✓ ekoloji fondun üstün istiqamətinə uyğun deyil
 - əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak
 - güzəştli kredit və ssudaların ayrılması.
- 285.** Mineral xammalın daha dərin emalı və saflaşdırılması tədbirləri ekoloji fondun vəzifələrinə uyğundur?
- təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi.
 - təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım
 - ✓ ekoloji fondların vəzifələrinə aid deyil
 - ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.
 - əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
- 286.** Dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri hansı hesaba maliyyələşir?
- zərərli maddələrin su obyektlərinə axıdılmasının qarşısının alınması.
 - təbiəti mühafizə işləri.
 - müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
 - zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının məhdudlaşdırılması.
 - ✓ respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına
- 287.** Beynəlxalq maliyyə qurumlarının investisiyaları müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak hansı formada?
- respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.
 - ✓ formalaşmada iştirak etmir
 - vergilər.
 - təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühiti çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.
 - respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar.
- 288.** Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların vəsaitlərinin istifadəsinə daxil deyil:
- ✓ transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi kimi.
 - təbiəti mühafizə yönü məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu kimi.
 - güzəştli kredit və ssudaların ayrılması kimi.
 - əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak kimi.
 - kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması kimi.
- 289.** Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların əsas vəzifələrinə daxil deyil?
- təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardımına.
 - ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmiş elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılmasına.
 - ✓ mineral-xammalın daha dərin emalı və saflaşdırma tədbirləri.
 - əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsinə.
 - təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsinə.
- 290.** Respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir:
- təbiəti mühafizə işlərinin vəsaiti.
 - ✓ ancaq dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri.
 - zərərli maddələrin su obyektlərinə axıdılmasının qarşısının alınmasının vəsaiti hesabına.
 - zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının aradan qaldırılması hesabına.
 - müəssisənin əsas istehsal proseslərinin vəsaiti.

- 291.** Müəssisələrin ekoloji fondları hansı mənbələr hesabına yaranır:
- təbiəti mühafizə obyektı və avadanlıqları üzrə amortizasiya (aşınma) köçürmələri.
 - müəssisənin ekoloji fondunun bankda saxlanmasına görə depozit faizi, müəssisənin gəlirləri.
 - məqsədli subsidiyalar, dotasiyalar, təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəlmiş kreditlər.
 - dövlət və kommersiya banklarının kreditləri.
 - ✓ məhsul satışından əldə edilən gəlirlər, norma daxilində çirklənməyə görə ödənişlər və normadan artıq çirklənməyə görə cərimə ödənişləri.
- 292.** Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların vəsaitlərinin istifadəsinə daxil deyil:
- güzəştli kredit və ssudaların ayrılması.
 - ✓ transmilli layihələrin maliyyələşdirilməsi.
 - kommersiya banklarının təbiəti mühafizə tədbirlərinin reallaşmasına verdiyi ssuda və kreditlərə görə zəmanət durması.
 - əlavə investisiya resurslarının cəlb olunmasını stimullaşdıran layihələrin maliyyələşdirilməsində iştirak.
 - təbiəti mühafizə yönülməli məhsulların istehsalı üçün müəssisələrin ilkin kapitalının yaradılmasına vəsait qoyuluşu.
- 293.** Aşağıdakılardan hansı ekoloji fondların əsas vəzifələrinə daxil deyil?
- ✓ mineral-xammalın daha dərin emalı və saflaşdırma tədbirləri.
 - təbiəti mühafizə tədbir və proqramlarına yönəldilən maliyyə resurslarının səfərbər edilməsi.
 - təbiətdən səmərəli istifadənin, ekoloji cəhətdən təmiz texnologiyaların tətbiqinin iqtisadi maraqlandırılması, ekoloji tərbiyə və təhsilin inkişafına yardım.
 - əhalinin ekoloji təhlükəsizliyini təmin etmək üçün proqram və layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
 - ətraf mühitin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlməli elmi-texniki layihələr, proqramların maliyyələşməsi və kreditlərin ayrılması.
- 294.** Respublika büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir:
- təbiəti mühafizə işləri.
 - ✓ ancaq dövlət proqramları tərkibinə daxil olmuş mühafizə tədbirləri.
 - zərərli maddələrin su obyektlərinə axıdılmasının qarşısının alınması.
 - zərərli maddələrin atmosfərə atılmasının məhdudlaşdırılması.
 - müəssisənin əsas istehsal proseslərinin texnoloji rekonstruksiyası.
- 295.** Aşağıdakılardan hansı müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlirlərinin formalaşmasında iştirak etmir?
- təbii resurslardan istifadəyə, ətraf mühitə çirkləndirməyə görə ödəniş və köçürmələr.
 - ✓ beynəlxalq maliyyə qurumlarının investisiyası.
 - respublika büdcəsindən ekoloji-investisiya proqramlarına ayrılan subvensiya.
 - respublika büdcəsindən dotasiyalar, subsidiyalar.
 - vergilər.
- 296.** CERES əməkdaşlığının əsas məqsədi
- yeni texnologiyaları cəlb etmək
 - ✓ dəyişən texnologiyaları təbii mühitə uyğunlaşdırmaq
 - Təbii ehtiyatların qorunmasına yardım
 - ətraf mühitin bərpası
 - aztullantılı texnologiya tətbiq etmək
- 297.** Sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı nə adlanır?
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
 - ✓ ekoloji risk
 - sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranmış halı.
 - sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı
 - sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.
- 298.** Sığorta sisteminin əsas göstəricilərinə aid deyil:

- sığorta riski.
- sığorta ödənişinin həcmi
- sığorta haqqı
- sığorta tarifləri.
- ✓ sığorta funksiyası

299. Orta müddətli əməliyyat necə adlanır?

- rentinq əməliyyat
- ✓ xayrinq əməliyyatı
- tempinq əməliyyatı
- sayrinq əməliyyatı
- kempinq əməliyyatı

300. Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

- müqavilə halı.
- ✓ 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda xüsusi sığorta
- sığorta ödənişi.
- düzgün cavab yoxdur.
- müqavilə şərti.

301. Aşağıdakı cavablardan hansı sığorta obyektinin mahiyyətini ifadə edir?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmi.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmi.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqı.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayı.
- ✓ sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə məsuliyyət riskinin həcmi.

302. Normativ proqramın son nəticəsi nədir

- kompleks sənəddir
- regional proqramdır
- son nəticədir
- ✓ dövlət sənəddir
- ilkin araşdırma

303. Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə aiddir

- Proqrama aid deyil
- ✓ seçilmiş variantın araşdırılması
- Proqnozun veilməsi
- Komplekslilik səviyyəsinin seçilməsi
- layihənin maliyyələşməsi

304. Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə aiddir

- proqramın alternativliyi
- proqramın səmərəliliyi
- sənədlərin maliyyələşdirilməsi
- ✓ proqramın kompleks məqsədlərinin müəyyənəlməsi
- proqramın vacibliyi

305. Regional proqramın hazırlanması mərhələsinə

- ✓ proqramın məqsədi və ilkin təhlili
- Tərtibə çəkilən xərclər
- Dövlət orqanlarının nəzarəti

- Layihələrin tərtibatı
 - Proqramın əvvəldən tərtibi
- 306.** Keyfiyyət – kəmiyyət problemlərinin xüsusiyyətlərinə aid deyil
- problemin arasında əlaqənin mürəkkibliyi
 - Perspektivlilik
 - Yüksək kapital tutumu
 - Məqsədə nil olmanın alternativliyi
 - ✓ problemin vəziyyətinin təhlili
- 307.** Təbiəti mühafizənin regional problemlərinin həlli neçə hissədən ibarətdir
- 2
 - 5
 - 6
 - ✓ 3
 - 4
- 308.** Təbiətdən istifadənin böyük problemləri hansı səviyyədə həll oluna bilər
- ✓ regional
 - İqtisadi
 - Baza
 - Rayon
 - İnzibati
- 309.** Təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalasdırılması Azərbaycan Respublikası Prezidentinin hansı qərarı ilə təsdiq olunmuşdur
- 4 oktyabr 1999-cu il
 - ✓ 4 oktyabr 1997-ci il
 - 4 oktyabr 2005 –ci il
 - 4 oktyabr 2009-cu il
 - 4 oktyabr 2000-ci il
- 310.** Xüsusi lisenziyalar nədir
- ✓ dövlət orqanları tərəfindən keçirilən sənəd
 - əhalinin tərtib etdiyi sənədlər
 - ekspertiza sənədləri
 - audit sənədləri
 - Bazar münasibətləri sənədi
- 311.** Təbiətdən kompleks istifadəyə görə lisenziyalar nəyə aiddir
- aztullantılı texnologiyaya
 - əhalinin təbiətdən istifadəsinə
 - kompleks istehsallara
 - ✓ sistemə daxil olan icazə qrupuna
 - istifadə metodlarına
- 312.** Ekoloji menecment nədir
- idarə etmək üsuludur
 - Ticarət formasıdır
 - Bazar münasibətidir
 - Qərarların verilməsidir
 - ✓ İstifadə etməkdir
- 313.** Köməkçi ekoloji sahibkarlıq vəzifəsi

- ✓ qeyri-ekoloji istehsal sahələri
- İstehlakın təşkili
- Texnoloji avadanlıqların təşkili
- Biosferin mühafizəsi
- Ekoloji problemlərin həlli

314. Ekoloji sahibkarlığın növləri hansılardır

- ciddi və zəif
- yardımçı və xüsusi
- ✓ əsas və köməkçi
- Vahid və sabit
- istehsal və istehlak

315. CERES prinsiplərinə aiddir

- ✓ enerjiyə qənaət
- Mühitin mühafizəsi
- Təbii ehtiyatların mühafizəsi
- İstehsalın intensivləşdirilməsi
- Kompleks istehsal

316. 1989-cu ildə CERES təşkilatı prinsiplərini neçə şirkət yerinə yetirməyə razılıq verdi

- 80
- 60
- 100
- 101
- ✓ 81

317. Sahibkarlıq fəaliyyəti xartiyası hansı ildə hazırlanmışdır

- 2001
- ✓ 1990
- 1985
- 2010
- 2005

318. Sahibkarlıqda kimlər uğur qazanır

- daha çox vəsaiti olanlar
- ✓ cəmiyyətin tələbinə tez cavab verənlər
- Səriştəsi olanlar
- İdxal, ixracı bacaranlar
- müəssisə sahibi olanlar

319. Ekoloji sahibkarlığın mahiyyəti nədir

- ✓ insan fəallığının potensialıdır
- əvvəlcədən qiymətləndirmədir
- istehlakçıya məsləhətdir
- ekoloji xidmətdir
- Ticarətin inkişafıdır

320. Lizing prosesi neçə mərhələyə ayrılır

- 2 mərhələyə
- 5 mərhələdə
- 7 mərhələdə

- 4 mərhələdə
- ✓ 3 mərhələdə

321. Kənar lizinqin formaları hansılardır

- daxili lizinq
- lokal lizinqi
- beynəlxalq lizinq
- ✓ iqxal, ixrac lizinqi
- baza lizinqi

322. Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- kredit lizinqi
- müəssisə daxili
- əməliyyat lizinqi
- sığorta lizinqi
- ✓ maliyyə lizinqi

323. Aşınma şəraitinə görə lizinqin qrupuna aiddir

- təcili
- əmlak
- ✓ operativ
- Ciddi
- asılı

324. İcarə müddəti nə qədər ola bilər

- 1 ildən 10 ilə qədər
- 1 ildən 5 ilə qədər
- 1 ildən 3 ilə 1ə qədər
- İcarə müddəti göstərilmiş
- ✓ 1 ildən 20 ilə qədər

325. Klassik lizinq iştirakçıları neçə şəxsdən ibarət olur

- 4
- ✓ 2
- 6
- 10
- 3

326. Ekoloji lizinq nədir

- ödənişlərin verilməsi
- Rekultivasiya işlərinin aparılması
- Müəssisələr arasında əlaqə
- Müəssisənin cərimə ödəməsi
- ✓ təbiəti mühafizə avadanlığının icarəsi

327. Ekoloji sığorta mahiyyəti nədir

- ekoloji tarazlığını qoruyur
- ✓ ekoloji təhlükəsizlik üçün bir vasitədir
- Monitorinq keçirmək
- Normativ – hüquqi aktdır
- çirklənmələrə qarşı tədbirdir

328. Sığorta qiyməti nədir

- ✓ sığorta ödənişinin illik dövriyyəsinin həcmi
- Sığortanın hesablanması
- əmtəə qiyməti
- sığorta yığımı
- Sığortanın aparılması

329. Ekoloji sığortanın əsas prinsipinə daxildir

- ✓ üçüncü tərəfə dəyən zərərin maksimum yoxdui ödənilməsi
- Sığorta hadisəsi
- Sığorta vergisi
- Prinsip yoxdur
- Sığortanın könüllü təşkili

330. Ekoloji sığorta sisteminin əsas göstəricisinə daxil deyildir

- sığorta riski
- sığorta haqqı
- sığorta tarifləri
- ✓ sığorta müəssisəsi
- sığorta ödənişinin həcmi

331. Aşağıdakılardan hansı lizinq prosesinin birinci mərhələsinə aid deyil?

- işlərin rəsmiləşdirilməsi.
- lizinq üzrə ödəmələrin aparılması;
- lizinq obyektinin sığortası haqqında müqavilə;
- ✓ bütün hazırlıq işlərinin aparılması, hər əməliyyatın bütün şərt və xüsusiyyətlərinin dəqiq öyrənilməsi.
- mühasibat uçotunun aparılması;

332. Lizinq prosesində neçə mərhələ ayrılır?

- 2
- 4
- 5
- 6
- ✓ 3

333. Kənar lizinqin hansı formaları vardır?

- daxili, xarici
- idxal, xaric
- ixrac, daxil
- ixrac, regional.
- ✓ idxal, ixrac

334. Maliyyə lizinqinin hansı formaları vardır?

- operativ, kənar.
- ✓ standart, liz-bek, icarədar.
- liz-bek, icarədar, kənar.
- standart, icarədar, operativ.
- lizinq «standart », operativ «standart».

335. Orta müddətli əməliyyat necə adlanır?

- rentinq

- ✓ xayrinq
- tempinq
- sayrinq
- kempinq

336. Rentinq nədir?

- 5 ilə qədərki əməliyyat
- 10 ilə qədərki əməliyyat
- 2 ilə qədərki əməliyyat
- ✓ 1 ilə qədərki əməliyyat
- 3 ilə kimi olan əməliyyat

337. Aşağıdakı cavablardan hansı düzgündür?

- ekoloji lizinq qaytarmamaq və müddətsiz prinsiplərə əsaslanır.
- ekoloji lizinq qaytarmaq prinsiplərinə əsaslanır.
- ekoloji lizinq qeyri məhdud prinsiplərinə əsaslanır.
- ekoloji lizinq kredit almaq prinsiplərinə əsaslanır.
- ✓ ekoloji lizinq qaytarmaq və müddət prinsiplərə əsaslanır.

338. Sığorta müqaviləsi imzalanarkən hansı halda güzəşt nəzərdə tutulur?

- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda.
- ✓ 2 il və daha çox müddətə imzalandıqda
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda.
- 3 ay müddətinə imzalandıqda.
- yarım il müddətinə imzalandıqda.

339. Aşağıdakı cavablardan hansı sığorta obyektinin mahiyyətini ifadə edir?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır.
- ✓ sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə məsuliyyət riskinin həcmidir.

340. Sığorta halı nədir?

- ✓ qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın baş verdiyi proses.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.

341. Ekoloji risk dedikdə nəzərdə tutulur:

- ✓ sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.

342. Aşağıdakılardan hansı sığorta sisteminin əsas göstəricilərindən sayılmır?

- sığorta riski.
- sığorta ödənişinin həcmi
- sığorta haqqı
- sığorta tarifləri.
- ✓ sığorta təşkilatı

343. İdxal, ixrac hansı lizinqin formasıdır?

- daxili, xarici
- idxal, xaric
- ✓ kənar
- ixrac, regional.
- idxal, ixrac

344. Standart, Liz-bek, icarədar hansı lizinqin formalarıdır?

- operativ, kənar.
- ✓ maliyyə lizinqi
- liz-bek, icarədar, kənar
- standart, icarədar, operativ
- lizinq «standart», operativ «standart».

345. Xayrinq nədir?

- rentinq
- ✓ orta müddətli əməliyyat
- tempinq
- sayrinq
- kempinq

346. Ekoloji lizinq hansı prinsip əsasında fəaliyyət göstərir?

- dəyərin birdəfəlik ödənilməsi prinsipi
- klassik lizinq formasında
- investisiya prinsipi ilə
- mülkiyyət lizinqi formasında
- ✓ qaytarmaq və müddət prinsipi

347. Ekoloji lizinq nədir?

- kredit vəsait almaq
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi
- bank işinin təşkili
- ✓ təbiəti mühafizə avadlıqlarının icarəsi
- qaytarılmamaq şərti ilə icarə

348. 2 il və daha çox müddətə imzalanan sığorta necə adlanır?

- müqavilə 1 illiyə imzalandıqda
- ✓ güzəştli sığorta müqaviləsi
- 1,5 il müddətinə imzalandıqda.
- 3 ay müddətinə imzalandıqda
- yarım il müddətinə imzalandıqda.

349. Sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmi nə adlanır?

- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə dəymiş ziyanın həcmidir
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin həcmidir.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş sığorta haqqıdır.
- sığorta təşkilatına təqdim olunmuş əmlak iddiasına görə ödənişin dağılmış obyektlərin sayıdır.
- ✓ sığorta obyektinin mahiyyəti

350. Qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu ziyanın baş verdiyi proses nədir?

- ✓ sığorta halı

- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin əhaliyə vurduğu ziyanın həcmi.
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin sənaye müəssisələrinə vurduğu ziyanın həcmi
- qəza nəticəsində atılan zərərli maddələrin təbii mühitə vurduğu iqtisadi-sosial ziyanın həcmi.

351. Lisenziyaləşdırma sisteminə daxil olan icazələr neçə qrupa bölünür

- 4
- 5
- 3
- 7
- ✓ 2

352. Təbii mühit hansı funksiyanı yerinə yetirir?

- əhalinin maddi problemini
- texnoloji istiqaməti
- maarifləndirməni
- təbii şərait faktorunu
- ✓ istehsalın maddi faktorunu

353. Su kadastrı neçə sahəni əhatə edir?

- ✓ 3
- 7
- vahiddir
- 5
- 2

354. ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- kreditlər
- çirklənmə səviyyəsi
- ✓ limitlər sistemi
- dövlətlər arasında müqavilə
- maliyyə sistemi

355. Ekoloji tənzimləmədə iqtisadi mexanizmlər ilk növbədə nələrə qiymət qoyulması ilə bağlıdır?

- əmək ehtiyatlarına
- ✓ təbii ehtiyatlara
- iqlim şəraitinə
- təbii şəraitə
- istehsal sahələrinə

356. Subsidiyalar və limitlər ətraf mühitin mühafizəsinin hansı göstəricilərinə aiddir?

- komplekslilik və qanunçuluq;
- plan və proqnozlaşma;
- informativ və inzibati;
- hüquqi və qanunçuluq
- ✓ iqtisadi metodlarına

357. Ödənişlilik prinsipi təbiətdən istifadənin hansı göstəricisinə aiddir?

- qanunçuluq;
- planlaşdırma;
- uyğunluq
- ✓ tənzimləmə prinsipinə
- öncüllük

358. Komplekslilik Tİ-nin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından hansına uyğundur?

- ərazi-sahə quruluşu
- ✓ uyğun deyil
- komplekslik;
- nəzarət
- ödənişlilik;

359. Tİ-nin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- ✓ fəal təsərrüfat bölgüsü
- təqdimat;
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması
- icarə.
- məcburi göstəriş;

360. ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- komplekslilik və qanunçuluğa;
- plan və proqnozlaşmaya;
- informativ və inzibatiyyə;
- hüquqi və qanunçuluğa.
- ✓ subsidiyalar və limitlər;

361. Təbiətdən istifadənin tənzimlənmə prinsiplərinə aid deyil:

- qanunçuluğuna;
- planlaşdırmasına;
- uyğunluğuna;
- ✓ ödənişlilik.
- öncüllüyünə;

362. Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- ✓ icarə;
- təqdimat;
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması;
- fəal təsərrüfat bölgüsü.
- məcburi göstəriş;

363. ətraf mühitin mühafizəsinin iqtisadi metodlarına aiddir:

- komplekslilik və qanunçuluq;
- plan və proqnozlaşma;
- informativ və inzibati;
- hüquqi və qanunçuluq.
- ✓ subsidiyalar və limitlər;

364. Təbiətdən istifadənin tənzimlənmə prinsiplərinə aid deyil:

- qanunçuluq;
- planlaşdırma;
- uyğunluq;
- ✓ ödənişlilik.
- öncüllük;

365. Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarından biri aşağıdakıdır:

- ödənişlilik;

- ərazi-sahə quruluşu;
- nəzarət.
- komplekslik;
- ✓ imperativ;

366. Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin hüquqi metodlarına aid deyil:

- ✓ fəal təsərrüfat bölgüsü;
- təqdimat;
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması;
- icarə.
- məcburi göstəriş;

367. Marketingin əsas məqsədlərindən biri:

- ✓ müəssisənin planauyğun və proporsional inkişafının təmin olunmasıdır;
- ekoloji bazarın inkişafının təmin olunmasıdır;
- ətraf mühitin mühafizəsinin təmin olunmasıdır.
- təbiətdən kompleks istifadənin təmin olunmasıdır;
- firma və birliklərin inkişafının proqnozlaşdırılmasının təmin olunmasıdır;

368. Marketing fəaliyyətinin əsas elementlərinə aiddir:

- ✓ tələbatın formalaşdırılması və satışın stimullaşdırılması.
- qiymətlərin kəskin aşağı salınması;
- istehsal və istehlakçı kreditləri vermək;
- marketing tədbirlərinin həyata keçirilməsi;
- xammal bazarının vəziyyətinin proqnozlaşdırılması;

369. Ekoloji marketingdə ekstrarolyasiya üsulu əsaslanır:

- riyazi modellərin qurulmasına;
- ekspertlərin bilik və intuisiyalarına;
- istehsal və istehlak həcmnin balansına.
- iqtisadi plan və proqnozların analizinə;
- ✓ qanunauyğunluqların iqtisadi təzahürlərinə və yayılmasının analizinə;

370. Bazarın kanyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinə kompleks yanaşmaya aiddir:

- ✓ proqnozlaşma və analitik metodların tətbiqi;
- istehsalçı və istehlakçılara;
- təmizləyici qurğularla təminatına;
- dövlət və sahə statistikasına.
- uçot və hesabatın rəsmi formasına;

371. Ekoloji bazarda istehsal və istehlak statistikasının öyrənilməsi imkan verir:

- ✓ kəmiyyət, keyfiyyət və rəqabəti müəyyən etməyə;
- əmtəlik məhsulu müəyyən etməyə;
- müxtəlif statistik və proqnostik göstəricilərdən istifadəni;
- rəqabət və satışı tənzimləməyi.
- məhsul satışını stimullaşdırmağı;

372. Bazar vəziyyətinin öyrənilməsi aşağıdakı səviyyədə fərqləndirilir:

- ✓ ümumi iqtisadi, sahəvi, əmtəlik vəziyyəti;
- normativ, satlıq, iqtisadi vəziyyəti;
- informativ, sahəvi, köməkçi vəziyyəti;
- proqnostik, analiz, kompleks vəziyyəti
- kompleks, hüquqi, əmtəlik vəziyyəti;

373. Ekoloji biznes nə deməkdir?

- ekoloji lizinq
- ekoloji menecment
- ekoloji marketinq
- idarəetmə
- ✓ ekoloji sahibkarlıq

374. Təbiəti mühafizə fəaliyyətinin idarə olunması keçən əsrin sonunda hansı regionlarda hazırlanmışdır?

- SSRİ – də
- ✓ Avropa və ABŞ – da
- Yaponiyada
- Kanada və ABŞ – da
- Fransa və İtaliyada

375. Ekoloji bazarın əsas seqmentindən (bölünmə) deyil:

- xammal;
- enerji;
- gigiyenik və texnoloji.
- təbiəti mühafizə;
- ✓ ətraf mühiti mühafizə;

376. Marketinq idarəetmə prosesi mərhələlərindən deyil:

- məqsədli bazarın seçilməsi;
- ✓ bazarın hansı mallarla dolduğunu müəyyənləşdirmək;
- marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi.
- bazar imkanlarının analizi;
- marketinq kompleksinin hazırlanması;

377. Ekoloji bazarın bölünməsi istiqamətləri aşağıdakılardır:

- xammal növləri üzrə;
- mal və xidmət növləri üzrə;
- tələbat və satış üzrə.
- texnoloji qurğular və xammallar üzrə;
- ✓ məhsul növləri və alıcı qrupları üzrə;

378. Bazar tədqiqatlarında istifadə olunan informasiya növləri:

- iqtisadi, hüquqi, xüsusi tədqiqatlara;
- ✓ ümumi, xüsusi, kommersiya;
- müəssisə, firma və təşkilatlara;
- sahə, birlik, kommersiyalara;
- doğru cavab yoxdur.

379. Ekoloji bazarın vəziyyəti qiymətləndirilir:

- rəqabət vəziyyəti;
- ✓ faktların və şəraitin məcmusu;
- firmalardan asılılıq dərəcəsi;
- mal və materialların olması.
- kəmiyyət və keyfiyyət dəyişkənliyi;

380. Ekoloji bazarın vəziyyətinin inkişafını proqnozlaşdıran metodlara aid deyil:

- ektrapolyasiya;

- balans.
- ✓ təhlil;
- iqtisadi-riyazi modeləşdirmə;
- ekspert qiymətləndirmə;

381. Mülki hüquqi tənzimlənmə:

- əhalinin hüquq və vəzifələrinin müəyyənəşməsidir;
- insanların ekoloji hüquqlarını tənzimləyən metoddur.
- ✓ hüquqi münasibətlərdə tərəflərin bərabərliyinə əsaslanan metoddur;
- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən qanunlardır;
- cəmiyyətin istehsal fəaliyyətini tənzimləyən normalardır;

382. Girovlar sistemi:

- doğru cavab yoxdur.
- tutulan sığorta məbləğidir;
- təbiəti mühafizə tədbirlərinə ayrılan vəsait növüdür;
- ✓ təhlükəli məhsulların qiymətinə əlavə olunan sığorta haqlarının tutulmasıdır;
- təbiəti mühafizə tədbirlərinin stimullaşdırılması üçün ayrılan haqlardır;

383. Aşağıdakılardan hansı ekoloji sığortanın əsas prinsiplərindən hesab edilmir?

- 3-cü tərəfə dəyən zərərin maksimum ödənilməsi.
- ✓ sığorta edənin sığorta ödənişinin həcmnin artırılmasında maraqları.
- yaradılmış maliyyə vəsaitindən təbiəti mühafizə tədbirlərinin həyata keçirilməsində maksimum istifadəsi.
- sığortaçının sığorta ödənişinin minimumlaşmasında maraqları.
- sığorta olunan tərəfin də iqtisadi maraqlarının qorunması.

384. Ekoloji sığorta fondlarının yaradılmasında məqsəd nədən ibarətdir?

- sənaye müəssisələrinin tikilməsi.
- suvarma kanallarının çəkilməsi.
- ✓ ekoloji böhran, fəlakət və bədbəxt hadisələr vaxtı müəssisə, əhali və təşkilatlara dəyən ciddi sosial-iqtisadi zərərin ödənilməsi.
- təsərrüfat layihələrinin maliyyələşdirilməsi.
- yeni texnologiyaların alınması.

385. Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanmasında 1 – ci mərhələdə nələr nəzərdə tutulur?

- ✓ ekoloji – iqtisadi sistem təhlil olunur
- istehsalda səmərəlilik bərpa olunur.
- təbii resurs potensialı öyrənilir
- təbiətdən səmərəli istifadə olunur
- texniki və texnoloji vasitələr araşdırılır

386. Kompleks təbiəti mühafizəyə proqramının hazırlanması neçə mərhələdə həyata keçirilir?

- 5 mərhələdə
- mərhələsi yoxdur
- 6 mərhələdə
- ✓ 2 mərhələdə
- 3 mərhələdə

387. Beynəlxalq ekologiya hüququnun obyekti:

- hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyət sahəsi;
- təbii ehtiyatlardan istifadəni tənzimləyən normalar sistemi.
- bəşəriyyətin yaşayış sahəsidir;
- ✓ yer kürəsinin təbiəti və yerətrafi kosmik məkandır;
- təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusu;

388. Təbii ehtiyatlar üzərində hüquqlar:

- yerin təkindən istifadəyə icazə hüququdur;
- doğru cavab yoxdur.
- təbiətdən səmərəli istifadə hüququdur;
- ✓ ehtiyatlar üzərində mülkiyyət, istifadə və icazə hüququdur;
- təbii ehtiyatlardan səmərəsiz istifadəyə görə sanksiya hüququdur;

389. Hüquqi tənzimləmə xarakterinə görə bölünür:

- ümumi və xüsusi aktlara,
- hüquqi və qeyri-hüquqi aktlara;
- ✓ maddi və prosesual aktlara;
- sosial-ictimai münasibətləri tənzimləyən aktlara;
- əhalinin hüquq və vəzifələrinə aid aktlara;

390. Hüquqi tənzimləmədə xüsusi aktlar nədir?

- maddi xarakterli normativ hüquqi aktlardır;
- təbii komplekslərin mühafizəsinə həsr olunmuş aktlardır;
- ✓ ətraf mühitə və onun elementlərinə aid məsələlərə həsr olunmuş aktlardır;
- prosesual xarakterli norma və münasibətləri tənzimləyən aktlardır.
- kodifikasiya olunmuş aktlardır;

391. Tənzimləmə predmetinə görə ümumi hüquqi aktlar əhatə edir:

- təbiəti mühafizə tədbirləri;
- ətraf mühitin mühafizəsi məsələləri.
- yerli özünüidarə orqanlarının qərarlar;
- ✓ ekoloji və ictimai münasibətlər;
- sosial və qeyri hüquqi münasibətlər;

392. İnzibati hüquqi tənzimləmə:

- bərabər hüquqla subyektlərin fəaliyyət sahələrinə icazələrdir;
- fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqlarının və maraqlarının mühafizəsidir;
- doğru cavab yoxdur.
- firma və şirkətlərin fəaliyyətinə icazə verən normaların müəyyənləşdirilməsidir;
- ✓ hüquqi göstərici və davranışın icrasına yönələn icazələrin, göstərişlərin, qadağanların müəyyən edilməsidir;

393. Ekologiya hüququnun prinsiplərindən deyil:

- hüquqi bərabərlik prinsipi;
- təqsirə görə məsuliyyət prinsipi.
- hüquq və vəzifələrin vəhdəti prinsipi;
- ✓ təbiətdən istifadə hüququ prinsipi;
- sosial ədalət prinsipi;

394. Ekologiya hüququnun predmetinə aid deyil:

- müəssisələrin mülkiyyət hüquqlarını tənzimləyən qanunlar toplusu;
- ✓ fiziki və hüquqi şəxslərin müdafiəsi üzrə münasibətlər.
- təbii obyekt və ehtiyatlarla bağlı mülkiyyət münasibətləri;
- təbiətdən istifadə üzrə münasibətlər;
- ətraf mühitin mühafizəsi üzrə münasibətlər;

395. Ekologiya hüququ nədir?

- iqtisadi və sosial münasibətləri tənzimləyən normalardır;

- canlı aləmin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir.
- ətraf mühitin mühafizəsi haqqında qanundur;
- ✓ təbii ehtiyatlar üzərində mülkiyyət hüququ və ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar məcmusudur;
- təbii obyektlərin istifadəsi və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;

396. Təbiətdən istifadənin və təbiəti mühafizəsinin idarə olunması mexanizmləri özündə birləşdirir:

- stimullaşdırma, qeyri-hüquqi, sosial;
- limitlər, lisenziya, parent.
- vergilər;
- ✓ hüquqi, iqtisadi, inzibati;
- subsidiya, ssuda, iqtisadi;

397. Dövlət məsrəfləri ilə bağlı üsullardan deyil:

- məqsədli təbiəti mühafizə investisiyaları;
- ✓ lisenziyaların verilməsi və ekoloji təmiz məhsul istehsalına subsidiyaların nəzərdə tutulması.
- ekoloji yönümlü özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması;
- əhalinin ekoloji yönümlü məşğuliyyətinin təmini;
- ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin dövlət maliyyələşdirilməsi;

398. Dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullardandır:

- icbari təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi;
- doğru cavab yoxdur.
- ✓ təbiətdən istifadənin lisenziyalaşdırılması və çirklənməyə görə vergilər;
- təbiətdən səmərəli istifadəyə görə güzəştli kreditlərin verilməsi;
- ekoloji təmiz məhsul istehsalı müəssisələrinə güzəştlər;

399. ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunmasına aid deyil:

- subsidiyaların qadağan olunmasına;
- ✓ qrantların verilməsi.
- ətraf mühiti çirkləndirən məhsullara əlavə vergi verilməsinə;
- məqsədli subsidiyaların verilməsinə;
- vergi güzəştlərinin ödənilməsinə;

400. Beynəlxalq ekologiya hüququ:

- doğru cavab yoxdur.
- ətraf mühitin fiziki və digər təsirlərdən mühafizəsi sahəsində beynəlxalq hüquq normasıdır;
- insanla təbiətin qarşılıqlı təsirini tənzimləyən beynəlxalq hüquq normasıdır;
- ✓ yer kürəsinin təbii ehtiyatlarından səmərəli istifadə və qlobal miqyasda ətraf mühitin zərərli təsirlərdən mühafizəsinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;
- beynəlxalq hüquq norma və prinsiplərinin pozulmasına görə beynəlxalq məsuliyyətdir;

401. İctimai təhlükəlilik dərəcəsinə görə ekoloji hüquq pozuntuları bölünür:

- ekoloji vergi və cərimələrə.
- ekoloji məsuliyyət və səlahiyyətə;
- ekoloji cəza və cərimələnmə;
- ✓ ekoloji xəta və cinayətlərə;
- ekoloji həvəsləndirmə və kompensasiyaya;

402. Təbiətdən istifadə hüququnun növlərindən deyil:

- atmosfer və sülardan istifadə hüququdur;
- torpaqdan istifadə hüququdur;
- meşə fondundan istifadə hüququdur.
- yerin təkindən istifadə hüququdur;

- ✓ cəmsiz təbiətdən istifadə hüququdur;

403. Təbiətdən istifadə hüququ nədir?

- təbiətdən səmərəli istifadəni tənzimləyən normalar sistemidir.
- təbii mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən normalar sistemidir;
- torpaqdan istifadə hüququnu tənzimləyən normalar sistemidir;
- ✓ təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;

404. Ekologiya hüququnun mənbələrinə aiddir:

- doğru cavab yoxdur
- məhsuldar qüvvələrin inkişafını və yerləşdirilməsini tənzimləyən normativ hüquqi aktlara;
- ✓ cəmiyyətlə təbiətin qarşılıqlı təsirindən yaranan münasibətləri tənzimləyən normativ hüquqi aktlar;
- istehsalın inkişafını tənzimləyən hüquqi sənədlər toplusuna;
- təbiəti mühafizə qərar və qanunları toplusuna;

405. Hüquqi tənzimləmə metodu:

- sosial sistemlərə dövlətin hüquqi təsir üsuludur;
- ictimai münasibətlərə dövlət tərəfindən hüquqi təsir üsuludur;
- ✓ təbiətdən istifadəyə hüquqi təsir üsuludur;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən hüquqi qanunlar toplusudur.
- təbiətdən istifadə münasibətlərinə tənzimləyən hüquqi normalardır;

406. Ekologiya hüququnun predmeti:

- ictimai münasibətlərin hüquqi sistemidir.
- müxtəlif ekoloji sistemlərin arasındakı münasibətlər;
- gələcək nəsillər naminə ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tədbirlər sistemidir;
- ✓ vətəndaşlar və təşkilatlar arasında istehsalat münasibətləridir;
- insanın yaşayış mühitini təmin edən obyektlərin məcmusudur;

407. Təbiətdən istifadə hüququ:

- təbii resurs potensialından istifadə planıdır;
- ətraf mühitin mühafizəsini tənzimləyən qanunlar toplusudur;
- təbiətdən istifadə üzrə təşkilatı – texniki tədbirlər planıdır;
- ✓ təbii ehtiyatlardan istifadə üzrə münasibətləri tənzimləyən normalar sistemidir;
- təbii ehtiyatlar haqqında qanunvericilik toplusudur;

408. Qeyri-fiskal üsullara aiddir

- ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergi və cərimələrə.
- ✓ təbiəti mühafizə şərtlərinin tətbiqi və hüquqi şəraitin dəyişməsinə;
- ətraf mühitin mühafizəsi tədbirlərinin maliyyələşdirilməsinə;
- təbiətdən istifadənin lisenziyalandırılmasına;
- özəl təsərrüfat təşəbbüslərinin stimullaşdırılması və ekoloji siyasətə;

409. Təbiətdən istifadənin idarə olunmasının birbaşa inzibati tənzimlənməsinə aiddir:

- ✓ hər mənbə üçün tullantıların limit həddi;
- tullantıların atılma miqdarının müəyyənəşdirilməsi;
- doğru cavab yoxdur.
- təbiəti mühafizənin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;
- ətraf mühitin çirklənmə həddi;

410. Şəhərlərin özünəməxsus xüsusiyyətlərinə aiddir:

- şəhər mühiti seçilir
- ✓ su dövrün tamamilə pozulmuş olur
- şəhərlər az su işlədir
- ətrafa nisbətən yağıntı az düşür
- şəhərlərdə smog hadisəsi baş verir

411. Ekoloji sertifikatlaşdırma həyata keçirilir:

- məcburi, razılıqla;
- sağlamlıq, icbari.
- məqsədli, məcburi;
- istehlak, uyğunluq;
- ✓ icbari, könüllü;

412. Azərbaycanda təbiəti mühafizə sahəsindəki fəaliyyətin lisenziyalaşdırılması haqqında fərman neçənci ildə verilmişdir?

- 1996-cı ildə;
- 1998-ci ildə;
- ✓ 2000-ci ildə.
- 1997-ci ildə;
- 1995-ci ildə;

413. Təbiətdən kompleks istifadə lisenziyası müəyyən etmir:

- təbii ehtiyatlardan istifadənin istismar həddini;
- ✓ məsuliyyət həddini.
- çirklənmə həddini;
- ekoloji məhdudiyyəti;
- ciddi ekoloji tələbləri;

414. Dövlət ekoloji sertifikatlaşma sisteminin formalaşdırılmasında lazım olmayanlar:

- təhlükəsizlik tullantılar;
- ✓ təhlükəsiz tullantılar.
- standartın forması;
- elmi araşdırmalar;
- obyektin təmizlik;

415. Təbiəti parklarının ərazilərində fəaliyyət zonalarına aiddir:

- Hasilat sahələri
- ✓ rekreasiya zonaları
- aqlomerasiyalar
- meqalopolislər.
- sənaye mərkəzləri

416. Ekoloji deklarasiya:

- istehsal və istehlak tullantılarının ətraf mühit obyektlərinin qeydiyyatıdır;
- ekoloji təhlükəsiz iş və xidmətlərin qeydiyyatıdır;
- ✓ istehsal, emal və tullantı vaxtı ekoloji vacib əlamətlərin qeydiyyatıdır;
- təmiz məhsullar istehsalının qeydiyyatıdır;
- təbii ehtiyat və ya resursların qeydiyyatıdır.

417. Məhsulların təhlükəsizliyini təmin etmək üçün sertifikatlaşdırmanın aparılmadığı istiqamət:

- texnoloji proseslər;
- təbii resurslar.
- ətraf mühit obyektləri;
- ✓ təbii mühit obyektləri;

- istehsal və istehlak tullantıları;

418. Təbii ehtiyatlardan istifadəyə verilən lisenziyalara aid deyil:

- yerin təkindən istifadəyə icazə;
- meşələrin kəsilməsinə və heyvanların ovlanmasına görə icazə.
- ✓ təbii mühitin mühafizəsinə görə icazə;
- Sudan istifadəyə görə icazə;
- tullantıların suya və atmosfərə atılmasına görə icazə;

419. Xüsusi lisenziyalar:

- yerli özünüidarə orqanları tərəfindən verilən sənədlər;
- ✓ təbii ehtiyatları idarə edən xüsusi dövlət orqanları tərəfindən verilən sənəd;
- yerin təkindən istifadəyə verilən sənədlər.
- torpaq-bitki ehtiyatlarını idarə edən xüsusi dövlət orqanı tərəfindən verilən sənəd;
- təbii mühiti mühafizə edən orqanlar tərəfindən verilən sənədlər;

420. Təbiətdən istifadə və təbiəti mühafizə sahəsində tətbiq olunan lisenziyalardan deyil:

- yeraltı sərvətlərdən istifadəyə görə;
- təhlükəli tullantılarla əlaqəli fəaliyyətə görə.
- ✓ atmosfer havasından istifadəyə görə;
- su obyektlərindən istifadəyə görə;
- təbiətdən kompleks istifadəyə görə;

421. Təbiətdən istifadə fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması:

- təhlükəli və digər tullantılarla əlaqəli fəaliyyət növüdür;
- təbiətdən istifadə üzrə təşkilati-texniki tədbirlər sistemidir.
- təbiəti mühafizə fəaliyyətinə nəzarətdir;
- ✓ təsərrüfat fəaliyyətinə nəzarət və ekoloji əsaslandırma sistemidir;
- təsərrüfat fəaliyyətinin tənzimlənməsinə icazədir;

422. Sertifikatlaşmanın əsas məqsədlərindən deyil:

- ekoloji təhlükəsiz texnologiya və istehsalın tətbiqi;
- beynəlxalq öhdəliklərin yerinə yetirilməsinə yardım etmək.
- təhlükəli məhsul, texnologiya və s. ölkəyə idxalının qarşısının alınması;
- ✓ təbii ehtiyatların qorunmasının təmini;
- istehsal və istismar vaxtı ətraf mühit obyektlərinin çirklənməsinin qarşısının alınması;

423. Ekoloji sertifikatlaşdırmada tətbiq olunan ekoloji markirovka nədir?

- istehlakçılara ekoloji təhlükəsiz məhsullar haqqında xəbərdarlıq etməkdir;
- doğru cavab yoxdur.
- ekoloji təmiz məhsullar yaratmağa kömək etməkdir;
- ekoloji təhlükəsiz iş və xidmətlər haqda istehlakçıları məlumatlandırmaqdır;
- ✓ məhsul və istehsalın ekoloji təhlükəsizlik dərəcəsi haqda istehlakçıları məlumatlandırmaqdır;

424. Ekoloji sertifikatlaşdırma sisteminin vəzifələrindən deyil:

- insanların həyatına, sağlamlığına, təbii mühitinə mənfi təsirin qabaqcadan xəbərdarlığı;
- Milli məhsulun rəqabət qabiliyyətinin artırılması, ixracın stimullaşdırılması;
- ✓ təbiətdən istifadənin idarə olunması mexanizminin ekoloji təhlükəsizliyin tələblərinə uyğunluğu.
- istehlakçıları təhlükəli məhsullardan qorumaq;
- ölkə iqtisadiyyatının dünya bazarına integrasiyasını təmin etmək;

425. Ekoloji sertifikatlaşma:

- ətraf-mühit obyektlərinin çirklənmədən mühafizəsinin ekoloji tələblərə uyğunluğudur;
- yeni materiallar istehsalını təmin edən sənədlər toplusudur.
- müəssisə və tikililərin ekoloji norma və qaydalara uyğunluğudur;
- ✓ istehsal və proseslərin texniki rəqlament standart və müqavilə şərtlərinin tələblərinə uyğunluğudur;
- təbiəti mühafizə qanunvericiliyin reallaşdırılmasıdır;

426. Təbiəti mühafizə və təbiətdən səmərəli istifadə sahəsində lisenziyalar verilmir:

- ekoloji sertifikatlaşma və pasportlaşma;
- təbiəti mühafizə istiqamətində xidmət və işlər.
- ✓ ekoloji ekspertizanın aparılmasına görə;
- ekoloji auditin aparılması;
- sənaye tullantılarının və radioaktiv maddələrin basdırılması;

427. Tənzimləmənin norma və metodlara necə həyata keçirilir?

- ✓ idarəetmə funksiyaları ilə
- bazar münasibətləri ilə
- hüquqi instansiyalar vasitəsilə
- sosial – iqtisadi göstəricilərlə
- təbii – resurs potensialı ilə

428. Təbii resursların miqdar və keyfiyyətləri haqqındakı məlumatları sistemləşdirmək və qiymətləndirmək nədir ?

- təbii resurs potensialından istifadədir;
- resursların sosial-iqtisadi problemlərinin həllində təbii sərvətlərdən kompleks istifadə üsuludur
- təbii resurs və hadisələrin ekspertizası və monitorinqidir.
- təbii obyektlərin hüquqi, qeyri hüquqi və layihə simeta sənədlər toplusudur;
- ✓ təbii resursların kadastrıdır

Aşağıda göstərilən 1,2,4 cavabları təbiəti mühafizə sisteminin hansı prinsipinə aiddir?

- 429.**
1. 1, 3, 5;
 2. 2, 4, 6;
 3. 1, 2, 4;
 4. 3, 4, 5;
 5. 1, 2, 3.

- Ekoloji təhlükəsizliyinin üstünlüyü Prinsipi;
- Enerjiyə qənaət Prinsipi
- istehsal və ekoloji təhlükəsizliyin vəhdəti prinsipi
- ✓ səmərəliliyin mühafizəsi prinsipləri
- ekoloji təhsilin formalaşması;

430. Təbii obyekt və hadisələrin idarə olunması nədir?

- təbii obyektlərin bölgüsü və yenidən bölgüsü;
- təbii obyektlərin ərazi- sahə quruluşu və nəzarət
- təbii resursların qeydiyyatı;
- ✓ təbiətdən istifadənin idarəetmə funksiyası
- təbii obyektlərin mühafizəsi və istifadəsi tədbirlərinin planlaşdırılması;

431. Təbiətdən istifadənin proqram və məqsədlərini,fəaliyyət rejimini,onun strukturlarının saxlanması təmin edən sistem hansıdır?

- Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplərdir;
- ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmidir
- təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistemdir;
- ✓ təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi
- iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiyadır;

432. Təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimlənməsi nədir?

- Ekoloji və iqtisadi sistemləri idarə edən prinsiplər;
 - ətraf mühitin mühafizəsi məsələlərinin həllinə yönələn inkişaf mexanizmi.
 - təbiətdən istifadənin planlaşdırılmasını təmin edən sistem;
 - ✓ təbiətdən istifadənin proqramı və məqsədlərini, fəaliyyət rejimini, onun strukturlarının saxlanmasını təmin edən sistemdir;
 - iqtisadi və ekoloji sistemləri tənzimləyən funksiya;
- Təbiətdən istifadənin regional problemlərinin həlli aşağıdakı qruplarda birləşdirilir:
1. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin sahə işçi proqramının rayonlar üzrə bölgüsünə;
 2. Təbiəti mühafizənin texnoloji istiqamətinin sahə işçi proqramına;
 3. Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi mexanizmlərinin regional bölgüsünə;
 4. Təbii mühitin komponentləri və ya ayrıca təbii resursların mühafizəsi üzrə tədbirlər sxeminə;
 5. Təbiəti mühafizənin kompleks ərazi sxemi.
433. ✓ 1, 4, 5;
- 1, 3, 5.
 - 1, 2, 3;
 - 2, 3, 4;
 - 3, 4, 5;
434. Təbiətdən istifadənin iqtisadi metodlarına aid deyil:
- ✓ aid deyil ;
- limitlər sistemi.
 - ödənişlər;
 - subsidiyalar;
 - girov sistemi;
435. Təbiətdən istifadənin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına aiddir:
- təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılmasına;
 - iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunmasına;
 - ✓ təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatına;
 - məcburi göstəriş və təqdimatına.
 - özünüidarənin məhdudlaşdırılmasına;
436. Təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metodları aşağıdakılardır:
- hüquqi və qeyri-hüquqi metoduna;
 - balans sistem yanaşma metoduna;
 - ✓ imperativ, iqtisadi, inzibati-hüquqi metoduna;
 - iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati metoduna.
 - komplekslik, öncüllük, planlaşdırma metoduna;
437. Təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə və ətraf mühitin mühafizəsi üzrə tətbiq olunan bazar mexanizmlərindən deyil:
- çirklənməyə görə ödənişlərə;
 - ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulmasına;
 - ✓ təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi;
 - ekoloji cəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılmasına.
 - havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınıb satılmasına;
438. İnsan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqamətlərinə aid deyil:
- iqtisadi, texnolojiyə uyğundur;
 - beynəlxalq-hüquqiyyə uyğundur;
 - ✓ ictimai-sosiallığa uyğundur;
 - ekoloji-maarifləndirməyə uyğundur.
 - inzibati- hüquqiyyə uyğundur;
439. Komplekslik təbiətdən istifadənin iqtisadi metodlarının hansına uyğundur ?

- ödənişlər;
- girov sistemi;
- ✓ aid deyil;
- limitlər sistemi
- subsidiyalar;

440. Təbii resursların və təbiət obyektlərinin qeydiyyatı Tİ-nin hansı göstəricisinə aiddir?

- ✓ Tİ-nin tənzimlənməsinin idarəetmə funksiyasına
- təbiətdən istifadənin proqnozlaşdırılması;
- özünüidarənin məhdudlaşdırılması;
- məcburi göstəriş və təqdimat.
- iqtisadi və ekoloji sistemlərin idarə olunması

441. İmperativ,iqtisadi,inzibati-hüquqi göstəricilər Tİ-nin hansı metoduna aiddir?

- hüquqi və qeyri-hüquqi;
- balans sistem yanaşma
- ✓ Tİ-nin və ətraf mühitin mühafizəsinin tənzimləmə metoduna
- iqtisadi-riyazi, statistik, inzibati.
- komplekslik, öncüllük, planlaşdırma

442. Tİ-nin tənzimləmə formaları aşağıdakılardır:

- bazar prinsiplərinin tətbiqi;
- subsidiya və girov;
- ✓ hüquqi və qeyri-hüquqi
- qanunçuluq və öncüllük
- planlaşdırma və proqnozlaşdırma

443. Təbii ehtiyatların və çirklənmənin qiymətləndirilməsi ətraf mühitin mühafizəsi üzrə hansı göstəricilərə aiddir?

- çirklənməyə görə ödənişlər;
- ekoloji cəhətdən təhlükəli məhsulların anbarda toplanmasına və saxlanmasına görə girov qoyulması;
- ✓ bazar mexanizmləri qanunlarına aid deyil
- ekoloji cəhətdən təhlükəli layihə və tədbirlərə maliyyə yardımının ayrılması.
- havaya və suya atılan zərərli maddələr üçün lisenziyanın alınıb satılması

1,4,5 cavabları təbiətdən istifadənin hansı göstəricilərinə uyğundur?

- 444.**
1. 1, 2, 3;
 2. 2, 3, 4;
 3. 3, 4, 5;
 4. 1, 4, 5;
 5. 1, 3, 5;

- Təbiəti mühafizə tədbirlərinin sahə işçi proqramının rayonlar üzrə bölgüsü;
- Təbiətdən səmərəli istifadənin iqtisadi mexanizmlərinin regional bölgüsü;
- ✓ Tİ-nin regional problemlərinə
- Təbiəti mühafizənin kompleks ərazi sxemi
- Təbiəti mühafizənin texnoloji istiqamətinin sahə işçi proqramı

445. Kompensasiya ,stimullaşdırma,sərt terminləri Tİ-nin hansı göstəricilərinə daxildir?

- iqtisadi-riyazi, komplekslik;
- ✓ Tİ-nin iqtisadi mexanizmləri
- yumşaq, xüsusi, ümumi;
- doğru cavab yoxdur
- limitlər, girov sistemi;

446. İctimai-sosial istiqamət insan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsinin tənzimləmə istiqaməti ilə uyğunlaşdırılmalı:

- iqtisadi, texnoloji;
- beynəlxalq-hüquqi;
- ✓ tənziqləməyə
- ekoloji-maarifləndirmə.
- inzibati- hüquqi;

447. Sosial-iqtisadi göstərici sosial-iqtisadi və ekoloji qiymətləndirməyə aiddirmi?

- qismən uyğundur
- siyasi qiymətləndirmədir
- ✓ aid deyil
- aiddir
- ekoloji qiymətləndirmədir

448. Ekoloji bazarda hüquq və səlahiyyətlərə aiddir:

- Mülkü şəxslərin ətraf mühitə təsiri
- ✓ Atmosferə tullantıların atılmasına olan hüquq
- keyfiyyətə nəzarət hüququ
- enerjiyə qənaət hüquqi
- müəssisələrin çirkləndirmə hüquqi

449. ətraf mühitin mühafizəsinin tənziqləmə məsələləri metoduna aid deyil:

- ✓ Sosioloji
- iqtisadi
- informatik
- metodlar aparılmır
- inzibati – hüquqi

450. Urboekologiyada ekoloji kompensasiyaya yönəlmiş mühəndisi- texniki vasitələrdən deyil:

- ətraf sahələrin yeni mühəndisi metodla hazırlanması;
- çirkab sularının və atmosfərə atılan tullantıların təmizlənmə texnologiyalarının təkmilləşdirilməsi;
- aztullantılı və tullantisız texnologiyaların tətbiqi və tullantıların təkrar emalı;
- ekoloji təmiz yeni nəqliyyat, energetika, rabitə və su təchizatı sisteminin işlənilib hazırlanması;
- ✓ mühəndis-texniki layihələrin maliyyələşdirilməsi

Urboekologiya coğrafi baxımdan aşağıdakı istiqamətlərdə tədqiqatlarla məşğul olur:

- 451.
- 1) Şəhər aqlomerasiyası və yaşayış yerləri qruplarının tipoloji öyrənilməsi;
 - 2) Şəhər iqlimində baş verən dəyişikliklər üzərində tədqiqatlar;
 - 3) Şəhərlərin mühəndisi geoloji əsaslarının tədqiqi;
 - 4) Landşaftda gedən dəyişikliklərin analizi;
 - 5) Cəmiyyət və təbiət arasında gedən maddələr mübadiləsinin iqtisadi-coğrafi aspektləri:

- 1,2,5;
- 2,3,4;
- 1,2,3.
- 3,4,5;
- ✓ 1,4,5;

452. Urboekologiyanın metodoloji əsasları:

- ✓ kateqoriya, prinsip və anlayışlardır;
- doğru cavab yoxdur.
- texniki, coğrafi və elmi funksiyalardır;
- struktur və amillərdir
- şəhərsalma elmi və layihəsidir;

453. Urboekologiyanın predmeti:

- şəhərlərin planlaşdırılması və regional əhali yerləşdirilməsidir;
- şəhərlərin kompleks elmi layihələndirilməsidir.
- şəhərsalma elmi və şəhərsalma layihəsidir;
- ✓ şəhərsalma strukturlarının təbiətlə birgə fəaliyyətinin qanunauyğunluğunun tədqiqi və optimallaşdırılmasıdır;
- biosfer elementləri ilə urboekologiya strukturları arasında olan qarşılıqlı fəaliyyət və problemlərdir;

454. Şəhərlərdə ekoloji təhlükəsizliyin təminatı və ətraf mühitin mühafizəsinin təşkili istiqamətlərinə aid deyil:

- istehsal sahələrinin yerləşdirilməsində ekoloji amilin nəzərə alınması;
- ✓ təbii ehtiyatlardan kompleks istifadənin genişləndirilməsi.
- ekosistemin və təbii komplekslərin bərpası;
- təbiətdən istifadənin və ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi;
- fəvqəladə halların yaranmasının xəbərdarlığı;

455. Kompleks təbiəti mühafizə proqramının hazırlanma mərhələsidir:

- təbiətdən səmərəli istifadə tədbirlərinin ərazi differensiasiyası;
- proqramın idarə olunmasının təşkilati strukturu.
- ərazinin ekoloji-iqtisadi əsaslarla rayonlaşdırılması;
- təbii mühitə texnogen təsirin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;
- ✓ regionun ekoloji-iqtisadi sisteminin təhlili və tədbirlərin ardıcılığı;

456. Normativ və ya məqsədli regional proqnozlar tətbiq olunur:

- ✓ təbii mühitin arzu olunan vəziyyətinə nail olmaq üçün;
- ətraf mühitin keyfiyyət normativlərini müəyyən etməkdən.
- təbiəti mühafizə tədbirlərini həyata keçirməkdən.
- yaşayış mühitinin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaqdan;
- ətraf mühitin normal ekoloji vəziyyətinə nail olmaqdan;

457. Təbiəti mühafizə və təbiətdən istifadənin regional problemlərinin həll aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- əhalinin ekoloji təhlükəsizliyinin təmini sxemindən;
- doğru cavab yoxdur.
- ətraf mühitin mühafizəsi sxemindən;
- ✓ təbiəti mühafizənin kompleks sxemi;
- ətraf mühitin keyfiyyət normativləri sxemindən;

458. Təbiətdən istifadə də regionallığa aid deyil:

- ərazinin kompleks inkişafının əhəmiyyətinin artmasından;
- təbiətdən istifadə və ətraf mühitin mühafizəsinin regionda həllindən.
- regionda baş verən siyasi hadisələrdən;
- iqtisadi inkişafda sosial aspektlərin əhəmiyyətindən;
- ✓ regional təbiəti mühafizə və təbiətdən istifadə problemlərindən;

459. Çıxılmağa görə ödənişlərə daxildir:

- ✓ tullantıların yerləşməsinə görə
- yeni texnikanın tətbiqinə görə
- ekoloji təhlükəsizliyin təminatına görə
- tullantıların emalına görə
- ətraf mühitin keyfiyyətinə görə

460. Çıxılmağa görə ödənişlərə daxildir:

- təmiz texnologiyanın tətbiqinə görə
- ekoloji təhsilin inkişafına
- təbii ehtiyatların istifadəsinə görə
- təbii xammalların emalına görə

- ✓ zəhərli maddələrin atmosfərə atılmasına görə

461. Liz-Bek lizinqi nədir?

- avadanlıdın sahibi onu lizinq firmasına satır.
- avadanlığın sahibi digər firmadan icarəyə götürür
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı ondan icarəyə götürür.
- avadanlıdın sahibi onu icarəyə götürür.
- ✓ avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı girov qoyur.

462. Operativ lizinqində avadanlıq neçə il müddətinə icarəyə verilir?

- daha çox müddətə
- 1-2 il
- 2-3 il
- ✓ 3-5 il
- 6-8 il

463. Ekoloji lizinq neçə qrupa bölünür?

- bölgüsü yoxdur
- ✓ 2
- 4
- 3
- 5

464. Sığorta bütün çirklənmə növlərini əhatə edir?

- ekoloji sığorta məşğuldur
- əhatə edir
- ✓ əhatə etmir
- çirklənmə sığortalanmır
- qismən əhatə edir

465. Liz-bek lizinq dedikdə başa düşülür:

- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı ondan icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi digər firmadan icarəyə götürür.
- ✓ avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı girov qoyur.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır.
- avadanlığın sahibi onu icarəyə götürür.

466. Operativ lizinq nədir?

- qeyri-müəyyən müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- ✓ 3-5 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 1 il müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 4-5 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 1-3 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.

467. Ekoloji bazar alıcılarına daxildir

- Dövlət orqanları
- müəssisələr
- şirkətlər
- ✓ fiziki şəxslər
- Birjalar

468. Ekoloji bazarda alıcılar neçə hissəyə bölünür

- 3
- 4
- ✓ 2
- 5
- 7

469. Ekoloji lizinq dedikdə nəzərdə tutulur:

- təbiəti mühafizə avadanlığının icarəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb sosial münasibətlərinin məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi.
- təbiəti mühafizə avadanlığının daimi istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.
- ✓ təbiəti mühafizə avadanlığının müvəqqəti istifadəyə verilməsi ilə bağlı yaranan mürəkkəb və kompleks əmlak münasibətlərinin məcmusu.
- təbiəti mühafizə avadanlığının satılması ilə bağlı münasibətləri məcmusu.

470. Liz-bek lizinq dedikdə başa düşülür:

- ✓ avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı ondan icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi onu icarəyə götürür.
- avadanlığın sahibi onu lizinq firmasına satır və eyni zamanda avadanlığı girov qoyur.
- avadanlığın sahibi digər firmadan icarəyə götürür.

471. Maliyyə lizinqi dedikdə nəzərdə tutulur:

- ✓ 5 -20 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması tam başa çatan lizinq.
- 5-20 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması natamam başa çatan lizinq
- 20-30 il müddətinə və avadanlığın aşınması natamam başa çatan lizinq.
- 3-5 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması tam başa çatan lizinq.
- 5-20 il müddətinə verilən və avadanlığın aşınması tam başa çatmayan lizinq.

472. Operativ lizinq nədir?

- qeyri-müəyyən müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 1 il müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- ✓ 3-5 müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 4-5 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadlığın natamam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.
- 1-3 illik müddətə verilən və icarə vaxtı avadanlığın tam aşınmasını nəzərdə tutan lizinq.

473. İki şəxsdən ibarət olan lizinq necə adlanır?

- ✓ klassik
- hüquqi
- hüquqi
- obyektiv
- operativ

474. Ekoloji qəza və fəlakətlərin sayının artması nə ilə nəticələnir?

- mənfəət artır
- sığorta halları azalır
- əmlak korlanır
- sosial vəziyyət yaxşılaşır]
- ✓ iqtisadi zərər artır

475. Ekoloji fondun 10% hansı tədbirlərə yönəldilir?

- yerli əhəmiyyətli
- xarici texnologiyaya
- ✓ Respublika əhəmiyyətli

- lokal əhəmiyyətli
- beynəlxalq əhəmiyyətli

476. Ekoloji fondun neçə % - i yerli əhəmiyyətli təbiəti mühafizə tədbirlərinə yönəldilir?

- 10-15 faizi
- 15-20 faizi
- ✓ 60 faizi
- 40 faizi
- 20 faizi

477. Ekoloji fondlar formalaşma mənbələri hansıdır?

- ekologiya proqramlarının tərtibi
- ✓ təsərrüfat fəaliyyətinin gəlirləri hesabına
- dotasiyalar
- kredit faizləri
- xarici investisiyalar

478. İnkişaf etmiş ölkələrdə təbii mühitin çirklənməsi ilə mübarizəyə ümumi milli məhsulun necə faizi yönəldilir?

- 5 faizi
- 6% qədər
- ✓ 3% qədər
- 20 faizi
- 10 faizi

479. Mərkəzləşmiş dövlət büdcəsi hesabına hansı təşkilatın fəaliyyəti maliyyələşdirilir?

- Fövqəladə Hallar Nazirliyi
- Maliyyə Nazirliyi
- Xarici İşlər Nazirliyi
- Vergilər Nazirliyi
- ✓ Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi

480. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabına ala bilər?

- subsidiyalar
- ✓ bank kreditləri
- yüksək % kreditlər
- fond sistemi
- limit sistemi

481. Təbiəti mühafizə tədbirlərinin maliyyələşməsi hansı vəsaitin hesabındadır?

- vəsait ayrılır.
- ✓ büdcədən kənar ərazi ekoloji fondların
- yerli büdcələrin
- müxtəlif tədbirlərin
- cərimələrin

482. Ekoloji menecmentin inkişaf amillərinə daxildir:

- ekoloji mühitə kompleks təsir;
- ekoloji ödənişlər;
- ekoloji yönümlü subsidiyalar;
- ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.
- ✓ ekoloji şəraitin monitorinqi, təsir və resursların mövcudluğu;

483. Ekoloji menecmentin vəzifələrinə aid deyil:

- ekoloji uyğunluğun təmininə;
- təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkilinə;
- ✓ ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili;
- istehsalın təkmilləşdirilməsinə;
- müəssisənin «yaşıl imicinin» yaradılmasına.

Ekoloji menecment sisteminin elementləri:

- 1.Fəaliyyətin auditi və nəzarət;
- 2.Ekoloji siyasət;
- 3.Fəaliyyətin təşkili və reallaşdırması;
- 4.Təbiətdən istifadənin planlaşdırılması;
- 5.Ekoloji subsidiyalar.

484.

- 1, 2, 3;
- 3, 4, 5;
- ✓ 2, 3, 4;
- 1, 3, 5.
- 1, 4, 5;

Ekoloji menecmentin vəzifələri:

- 1.Müəssisənin yaşıl imicinin yaradılması;
- 2.Təhlükəsiz istehsal prosesinin təşkili;
- 3.Istehsalın təkmilləşdirilməsi;
- 4.Ekoloji öhdəlik və siyasətin təşkili;
- 5.Ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma.

485.

- ✓ 1, 2, 3;
- 1, 4, 5.
- 3, 4, 5;
- 2, 3, 4;
- 2, 4, 5;

486.

Ekoloji menecmentin əsasını təşkil edir:

- ektrapolyasiya, kartoqrafik üsuldur;
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma və monitorinqdir;
- ✓ balans, nəzarət, uçot və auditdir;
- qiymətləndirmə, təhlildir;
- doğru cavab yoxdur.

487.

Ekoloji menecment konsepsiyasına aid deyil:

- elmin metodologiyası və rolu.
- ekoloji menecmentin prinsipi;
- ekoloji menecmentin funksional həcmi;
- ekoloji menecmentin təşkili;
- ✓ texnoloji, sosial ,innovasiya prosesi;

488.

Ekoloji menecment nədir?

- ✓ təbii resurslardan istifadədə ekoloji-iqtisadi problemlərin idarə olunmasını öyrənən elm sahəsidir;
- cəmiyyətin idarə olunmasını özündə birləşdirən bir sahədir;
- təsərrüfatın inkişafını və planlaşdırılmasını təmin edən sahədir;
- təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarətini təmin edən elm sahəsidir.
- faydalı qazıntıların hasilatı, emalı və istifadəsini təmin edən sahədir.

Ekoloji menecmentin funksiyaları aşağıdakılardır:

- 1.Təbiətdən istifadə tədbirlərinin uçotu və nəzarət;
- 2.Planlaşma və tənzimlənmə;
- 3.Balanslaşdırma və nizamlama;
- 4.Təşkilatlanma və motivləşmə;
- 5.Səmərəlilik və təhlükəsizlik.

489.

- ✓ 1, 2, 4;
- 3, 4, 5;
- 1, 4, 5;
- 2, 4, 5.
- 2, 3, 5;

490. Ekoloji menecment sisteminin elementlərinə aid deyil:

- ✓ ekoloji siyasət;
- fəaliyyətin auditi və nəzarət sisteminin tətbiqi.
- fəaliyyətin təşkili və reallaşdırılması;
- fəaliyyətin nəticələrinin təhlili və yenidən baxılma;
- təbiətdən istifadə fəaliyyətinin planlaşdırılması;

491. Ekoloji menecmentdə işçi heyətinin idarə olunması yollarından deyil:

- ✓ işçilərin attestasiyası;
- işçilərin fəvqəladə vəziyyətdə fəaliyyətə hazırlanması.
- işçilərin ekoloji maarifləndirilməsi;
- işçilərin məlumatlandırılması;
- işçilərin motivizasiya edilməsi;

492. Ekoloji menecmentin inkişaf amillərindən deyil:
 1.Ekoloji subsidiyalar;
 2.Ekoloji şəraitin monitorinqi;
 3.Ekoloji təsir və resursların mövcudluğu;
 4.Ekoloji ödənişlər;
 5.Ekoloji cərimələr

- 1, 3, 5;
- 1, 2, 4;
- ✓ 1, 4, 5.
- 3, 4, 5;
- 2, 4, 5;

493. Ekoloji menecmentin əsasına aid deyil:

- ekoloji balans və nəzarət;
- doğru cavab yoxdur.
- ✓ ekoloji planlaşdırma və proqnozlaşdırma;
- ətraf mühitin keyfiyyətinin idarə olunmasına;
- ekoloji uçot və audit;

494. Ekoloji menecmentin məqsədi:

- təbiətdən səmərəli istifadə və resurs qoruyucu fəaliyyətdə beynəlxalq və milli aktların tələblərinə əməl etməkdir;
- müəssisə və təşkilatlarda təbiəti mühafizə fəaliyyətini yaxşılaşdırmaqdır.
- təbiəti mühafizə problemlərinin həlli üçün menecmentdən istifadə maraqlarını artırmaqdır;
- hüquqi və fiziki şəxslərin təbiətdən istifadə fəaliyyətində hüquqlarını təmin etməkdir;
- ✓ idarəetmədə iqtisadi və ekoloji maraqları təmin etmək və təhlükəsiz əmək şəraiti yaratmaqdır;

495. Köməkçi ekoloji sahibkarlıq hansı istehsal sahələri ilə əlaqədardır?

- nəqliyyatın inkişafı ilə
- torpaqların rekultivasiyası ilə
- tullantıların emalı ilə
- ✓ qeyri – ekoloji istehsal sahələri ilə
- xidmətə nəzarət ilə

496. Ekoloji biznes əsas prinsipləri hansı sənəddə verilir?

- CERES sənədlərində
- Ekologiya və TS Nazirliyinin sənədlərində
- iqtisadi qanunlarda
- layihə və proqnozlarda
- ✓ sahibkarlıq fəaliyyəti xartiyasında

497. Ekologiya hüquqi hansı göstərici ilə tənzimlənir?

- elmin inkişafı.
- ✓ ekologiya sahəsinə aid qanunvericilik aktı
- təbii resursların stimullaşdırılması
- müəssisələrin gəlirləri
- Ekologiya və TS Nazirliyinin qərarları

498. Çıxarandırıcı müəssisələrin ümumdünya və ya regional əhəmiyyətli olması hansı iqtisadi tədbirlərin keçirilməsinə şərait yaradır?

- girov sisteminin
- inzibati vergilər
- ssudaların
- ✓ qrantların
- şərait yaratmır.

499. ətraf mühitin çirklənməsinə görə vergilər necə toplanır.

- ləng
- sərbəst
- investiya yolu ilə
- ✓ çevik
- məqsədli

500. ətraf mühitin mühafizəsinin idarə olunması üsullarına daxildir?

- investisiyalar
- tullantıların limiti
- ✓ dövlət gəlirləri ilə əlaqədar üsullar
- idxal hesabına köçürmələr
- sərbəst gəlirlər

501. Marketingin funksiyaları:

- uzunmüddətli strateji məqsəddir;
- dövlət tənzimlənməsidir.
- müəssisənin ətraf mühitə təsirinin tənzimlənməsidir;
- proqnozlaşdırmanın təşkili və qərarların qəbuludur;
- ✓ planlaşmanın təşkili və informasiya təminatıdır;

502. Ekoloji bazarda alıcılar bölünür:

- firma və şirkət təmsilçiləridir;
- birlik və şirkət alıcılarıdır.
- ✓ fiziki və hüquqi şəxslərə;
- kommersiya və dövlət təşkilatları təmsilçiləridir;
- daxili və xarici alıcılarıdır;

503. Ekoloji bazarın gigiyenik seqmentinə (bölünmə) aiddir:

- təmizləyici qurğuların satışına;
- tullantıları emal edən texnologiyaların satışına.
- meşə və su resurslarının satışına;
- ✓ ekoloji təmiz mal və məhsulların satışına;

- enerji resurs növlərinin satışına;

504. Ekoloji bazarda satışın stimullaşdırıcı tədbirlərinə aid deyil:

- istehlakçı krediti vermək;
- ictimaiyyətlə əlaqələrin qurulması
- qiymətlərin aşağı salınması;
- ✓ marketinq tədbirlərinin hazırlanması və həyata keçirilməsi;
- çox mal almağa görə ucuzlaşma tətbiq etmək;

505. Ekoloji marketinqdə ekspert qiymətləndirmə materiallarından istifadə olunur:

- ekoloji bazarın planlaşdırılmasından;
- satışın stimullaşdırılmasından;
- ekoloji bazarın vəziyyətinin qiymətləndirilməsindən;
- iqtisadi-riyazi modeləşdirmədən.
- ✓ iqtisadi proqnozların hesablanmasından;

506. Ekoloji bazarda xüsusi informasiya mənbəyi:

- ✓ alıcıların sorğusu, sərgi-satışlardan toplanan materiallardır;
- bazar imkanlarının analizindən alınan məlumatlardır.
- ekoloji fondlardan alınan məlumatlardır;
- ictimaiyyətlə əlaqələrdən toplanan materiallardır;
- bazarın aylıq statistikasından toplanan materiallardır;

507. Ekoloji bazarda kommersiya informasiya mənbəyi:

- uçot və hesabat;
- iqtisadi-riyazi hesabat;
- şirkətlərarası satışın nəticələri haqqında toplanan informasiya.
- ✓ məhsul satışı üzrə həmkar müəssisələrin informasiya mübadiləsi məlumatları;
- dövlət və regional statistikas;

508. Ekoloji bazarda ümumi informasiya mənbəyi:

- müəssisə və şirkətlərin statistikasdır;
- tədqiqatdan toplanan statistikadır;
- regional təşkilatların statistikasdır;
- ✓ dövlət və sahə statistikasdır;
- firma və istehsalçıların statistikasdır;

509. Ekoloji bazarın konyukturasının (vəziyyətinin) öyrənilməsinin vacib mərhələsi:

- materiallarla tutulma vəziyyətini müəyyən etməkdir;
- istehsalçı və istehlakçıları müəyyən etməkdir.
- xammalla tutulma səviyyəsini müəyyən etməkdir;
- statistik məlumatların toplanmasıdır;
- ✓ informasiyaların toplanmasıdır;

510. Ekoloji marketinq nədir?

- istehsal və istehlak statistikasını öyrənən sahədir.
- xammal bazalarının tarixi haqqında elmdir;
- təbii resurs bazarı, enerji resursları və təbiətdən istifadə sahəsində idarəetmədir;
- ✓ ekoloji bazarın vəziyyətinin öyrənilməsinə yönələn idarəetmə fəaliyyətinin növüdür;
- ekoloji bazarın vəziyyətini analiz edən bir sistemdir;